

Jaarverantwoording 2023

De Opbouw

Stichting de Opbouw | Verstandelijk gehandicapten en Ouderen.

Jaarverantwoording 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Bestuursverslag	4
1.1	Beleid, gang van zaken en voorgaande verwachtingen	4
1.2	Doelstellingen en (kern)activiteiten	4
1.3	Juridische structuur (inclusief groepsstructuur), interne organisatiestructuur en personele bezetting	5
1.4	Financiële ontwikkelingen	5
1.5	Risico's en risicobeheersing	6
1.6	Cultuur en gedrag - soft controls	7
1.7	Beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten	8
1.8	Toepassing en naleving gedragscodes	8
1.9	Onderzoek en ontwikkeling	8
1.10	Kwaliteit en veiligheid van zorg	8
1.11	Medezeggenschap	8
1.12	Duurzaamheid	8
1.13	Vastgoed	9
1.14	IBP informatiebeveiliging en privacy	9
1.15	Toekomstverwachtingen	9
1.16	Overige ontwikkelingen	10
1.17	Niet-financiële prestatie-indicatoren - maatschappelijke aspecten van ondernemen	10
2	Verslag interne toezichthouder	11
2.1	Samenstelling en werkwijze raad van toezicht	12
2.2	Ontwerpen, dilemma's en informatievoorziening	13
2.3	Reflectie vanuit de verschillende rollen	14
3	Jaarrekening 2023 (geconsolideerd en enkelvoudig)	17

1 Bestuursverslag zorggroep De Opbouw 2023

1 Bestuursverslag

Inleidend/Voorwoord

De verdere concretisering van de strategie conform het bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter heeft in 2023 zijn verdere beslag gekregen binnen de zorggroep. Voortvarend is gewerkt aan de transformatie ondersteunende afdelingen, hetgeen in 2023 voor een belangrijk deel is afgerond.

Om ondersteuning en zorg nu en in de toekomst te bieden wordt ingezet, onder meer, op zorgtechnologie en 'het team van de toekomst'. Zorgtechnologie wordt stap voor stap opgepakt op basis van bewezen technologieën. Het samenwerken met de naasten en vrijwilligers wordt vanaf 2024 doorontwikkeld in samenhang en afstemming met het 'team van de toekomst'.

In 2023 is Ruud Piera aangesteld als vaste directeur voor Prinsenstichting.

In het kader van cliëntmedezeggenschap is bij Silverein het formele reglement WMCZ 2018 inclusief zittingstermijnen van leden afgerond.

Op het terrein van arbeidsmarkt is een aantal belangrijke ontwikkelingen gestart om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven.

Bij Zideris is het Plan van Aanpak om te komen tot verbetering van de kwaliteit van zorg en verbetering van het resultaat, verbijzonderd naar deelprojecten met projectplannen en (deel-)projectleiders. Onder de regie van de interim directeur die per september 2023 is gestart en per mei 2024 is opgevolgd door een directeur in vast dienst, worden deze plannen omgezet in daden, hetgeen doorloopt in 2024.

Het kalenderjaar is afgesloten met een negatief resultaat, mede vanwege diverse exogene factoren (onder andere sterk gestegen inflatie, de druk op de arbeidsmarkt en de gestegen kosten voor arbeid en energie). Daarnaast heeft de arbeidsmarktproblematiek, die in zijn algemeenheid binnen de zorg speelt, ook een grote impact op onze zorggroep. Naast krapte en moeilijk in te vullen vacatures, spelen factoren zoals een relatief hoog verzuim en hoge uitstroom die noodzakelijkerwijs in 2023 hebben geleid tot een hogere inzet van personeel niet in loondienst dan voorzien. Ten derde heeft juiste toepassing van regelgeving tot gevolg dat kosten voor implementatie van ICT, aangemerkt als investeringen, niet kunnen worden geactiveerd.

De teruggang in resultaat heeft als gevolg dat twee ratio's in het convenant met de banken niet zijn behaald over Q2 2023 t/m Q4 2023. Voor 2024 zijn nadere afspraken gemaakt met de banken met betrekking tot deze ratio's.

1.1 Beleid, gang van zaken en voorgaande verwachtingen

De verdere concretisering van de strategie conform het bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter heeft in 2023 zijn verdere beslag gekregen binnen de zorggroep.

Voortvarend is gewerkt aan de transformatie ondersteunende afdelingen. In 2023 is de transformatie van de ondersteunende afdelingen Bouw&Vastgoed, Inkoop&Contractmanagement, Financien en I&A succesvol afgerond. Het transformatietraject voor de afdelingen HRO, Marketing&Communicatie en Facilitaire zaken zal in 2024 worden afgerond. In de drie zorgorganisaties Silverein, Prinsenstichting en Zideris is in 2023 de (tijdelijke) functie van manager bedrijfsvoering ingevoerd teneinde een goede samenwerking tussen de diverse ondersteunende afdelingen en de zorgorganisaties te bewerkstelligen.

Ook de andere onderwerpen uit het bedrijfsplan, zoals zorgontwikkeling en zorgtechnologie staan prominent op de agenda. Wat betreft de zorgontwikkeling is binnen Silverein uitgebreid stil gestaan en is een nieuwe strategie in nauwe verbinding met de strategie van de zorggroep vastgesteld. Binnen Zideris is het proces gestart met betrekking de doelgroepbepaling. Prinsenstichting heeft zich verder ontwikkeld als expertisecentrum voor cliënten met een complexe zorgvraag en moeilijk verstaanbaar gedrag. Binnen de zorggroep wordt gewerkt binnen de kaders en de uitgangspunten van Samen Merkbaar Beter. De Directieraad maakt zijn rol als vliegwiel van de beweging meer en meer waar.

In najaar 2023 is gestart met de actualisatie van de strategie. Deze actualisatie krijgt zijn verdere beslag in 2024.

In 2023 is het besluit genomen om in 2024 te komen tot de juridische integratie van de huidige stichtingen (de zorgorganisaties Silverein, Zideris en Prinsenstichting) in één juridische entiteit. Dit besluit volgt logischerwijs uit de strategie Samen Merkbaar Beter. Het proces is in 2023 gestart en zal in 2024 worden afgerond.

Het kalenderjaar is afgesloten met 11,272 miljoen Euro negatief resultaat.

In 2024 gaan we met vereende krachten door met de verwezenlijking van onze strategie.

1.2 Doelstellingen en (kern)activiteiten

Ieder mens is van betekenis, iedereen doet ertoe, en iedereen doet naar vermogen mee. Talenten worden ingezet, we leren van elkaar. In een omgeving waarin iedereen de ruimte heeft zichzelf te zijn, geven cliënten, hun verwanten en de collega's dat samen vorm. Op deze wijze willen we van betekenis zijn voor de cliënten, verwanten en de maatschappij om ons heen. Dat is waar ons werk om draait!

Wij verlenen zorg aan ouderen en mensen met een verstandelijke beperking. Vanuit de overtuiging dat iedereen ertoe doet, zetten wij ons elke dag met hart en ziel in zodat mensen op eigen wijze een zinvol en liefdevol bestaan kunnen leiden.

Onze gezamenlijke kennis, kunde en innovatiekracht zorgt dat medewerkers dat samen met de cliënt en hun verwanten mogelijk maken. Wij zetten onze kennis en kunde actief in voor de ontwikkeling en duurzaamheid van de zorg in de lokale, regionale en landelijke ketens.

Gewerkt wordt via onderstaand besturingsconcept:

Silverein, VVT en Prinsstichting en Zideris, VG, bieden zorg en begeleiding aan ruim 6400 intramurale en extramurale cliënten. Dat gebeurt op in totaal ca 400 locaties in de provincies Gelderland, Utrecht en Noord-Holland. De ondersteuning aan de zorg krijgt vorm vanuit de ondersteunende afdelingen: HRO, Bouw & Vastgoed, Financiën, Inkoop & Contractmanagement, Marketing & Communicatie en Facilitair. Groepscontrol ondersteunt als onafhankelijk organisatieonderdeel zowel zorgorganisaties als ondersteunende afdelingen als bestuur en intern toezicht.

Zorgorganisaties, ondersteunende afdelingen, Groepscontrol en de Raad van Bestuur vormen samen zorggroep De Opbouw.

1.3 Juridische structuur (inclusief groepsstructuur), interne organisatiestructuur en personele bezetting

Zorggroep De Opbouw is een stichting, waarvan formeel vier (dochter)stichtingen onderdeel uitmaken: Stichting Silverein (ouderenzorg), stichting Zideris (VG), Prinsstichting (VG) en Stichting Lijn5 (tot 2021 Jeugdzorg).

De Raad van Bestuur van Stichting De Opbouw is tevens Raad van Bestuur van Silverein, Zideris, Prinsstichting en Lijn5. De Raad van Toezicht van Stichting De Opbouw is tevens Raad van Toezicht van Silverein, Zideris, Prinsstichting en Lijn5.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht en

de Raad van Bestuur zijn vastgelegd in de statuten van de Stichting De Opbouw en de statuten van de zorgorganisaties. De werkwijzen van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur, ook in relatie tot elkaar, zijn vastgelegd in de reglementen van toezicht en bestuur van de Stichting. Daarnaast worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden ook bepaald door de Zorgbrede Governancecode 2022.

Stichting Steun de Opbouw heeft een bestuur dat bestaat uit de leden van de Raad van Toezicht van Stichting De Opbouw. Het bestuur van Stichting Park Beukenstein wordt eveneens gevormd door vier van de vijf leden van de Raad van Toezicht van Stichting De Opbouw.

Medezeggenschap

De personeelsmedezeggenschap loopt via de OndernemingsRaden (OR) in de zorgorganisaties en de Centrale OndernemingsRaad (COR) op zorggroepniveau. De COR wordt gevormd door een afvaardiging uit de OR-en van de zorgorganisaties. In 2023 hebben maandelijks overlegvergaderingen plaatsgevonden, waarbij de Raad van Bestuur aanwezig is. Per mei 2023 is de afspraak geëffectueerd dat de voorzitter COR en de voorzitter Raad van Bestuur afwisselend de overlegvergaderingen van de COR voorzitten.

In 2023 is het voorzitterschap van de COR gewisseld. Per augustus 2023 heeft de COR een waarnemend voorzitter. In september 2023 is in opdracht van zowel de COR als het bestuur een denktank gestart, die in voorjaar 2024 een voorstel moet voorleggen inzake eigentijdse medezeggenschap. Besluitvorming hierover wordt voorzien in juni 2024.

In voorjaar 2023 heeft de Raad van Toezicht een toezichtvisie vastgesteld. Hieruit volgt onder andere voort dat twee jaarlijks een overleg plaatsvindt tussen een afvaardiging van de RvT en de COR, waarbij de RvT het voorzitterschap op zich neemt. De agenda wordt in samenspraak tussen de RvT en de COR vastgesteld. Het bestuur is bij dit overleg als toehoorder aanwezig.

De cliëntmedezeggenschap loopt via de (Centrale) ClientenRaad ((C)CR) in de zorgorganisaties en de CCR-overleg op zorggroepniveau. De CCRO wordt gevormd door een afvaardiging uit de CCR-en van de zorgorganisaties. Sinds voorjaar 2022 heeft de CCRO haar werkzaamheden tijdelijk opgeschort in verband met verschil van inzicht over het op grond van de WMCZ 2018 te actualiseren reglement. Vanwege het niet functioneren van de CCRO als zodanig heeft in 2023 op regelmatige basis daar waar het overstijgende vraagstukken betreft contact plaatsgevonden tussen het bestuur en de voorzitters van de CCR-en. Ook is in najaar 2023 de afspraak gemaakt dat de voorzitters van de CCR-en in 2024 zullen komen met een voorstel m.b.t. het opnieuw opstarten van de CCRO.

1.4 Financiële ontwikkelingen

1.4.1 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Gedurende het boekjaar heeft de zorggroep volgens plan een volgende stap gezet in het concretiseren van de strategie conform het bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter 2021-2022. De transformatie van de ondersteunende afdelingen heeft vorm gekregen en is voor een belangrijk deel in 2023 afgerond.

De planning en control cyclus heeft verder vorm gekregen, waarbij vooruitgang is geboekt in het begrotingsproces en de uniformering van de verantwoording / rapportages.

Verder is zoals reeds eerder gemeld een aantal sleutelposities in 2023 ingevuld.

Het toezicht door de banken is vanaf najaar 2023 geïntensiveerd. Dit heeft voornamelijk te maken met tegenvallende financiële resultaten. Het kalenderjaar 2023 is afgesloten met een negatief resultaat. Dit heeft voornamelijk te maken met de stijgende kosten voor personeel, als gevolg van het openbreken van de CAO's afgelopen zomer en de stijgende lasten voor personeel niet in loondienst, alsmede met de tegenvallende resultaten bij een van de zorgorganisaties. Zoals vermeld in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling is Stichting Steun De Opbouw opgenomen in de consolidatie.

1.4.2 Behaalde omzet en resultaten

De opbrengsten van de zorggroep over 2023 bedraagt 296,9 miljoen Euro, het bedrijfsresultaat (geconsolideerd) bedraagt 11,3 miljoen Euro negatief. In de jaarrekening is een nadere detaillering en toelichting van de samenstellende delen opgenomen.

1.4.3 Toestand op balansdatum (solvabiliteit en liquiditeit)

Op balansdatum komt de solvabiliteit van de zorggroep (inclusief Stichting Steun De Opbouw) uit op 36,6%, ruim boven de norm van 25% die is gesteld door het consortium van banken in het kader van de financieringsovereenkomst. De liquiditeitspositie van de zorggroep heeft zich gunstig ontwikkeld en komt per 31/12 uit op 38,5 miljoen Euro. In de jaarrekening is een nadere detaillering en toelichting van de samenstellende delen opgenomen.

1.4.4 Kasstromen en financieringsbehoeften

Voor de financiering van investeringen waren in 2023 voldoende liquide middelen beschikbaar. Er is geen gebruik gemaakt van additionele externe financiering uit hoofde van de financieringsovereenkomst die is aangegaan met het consortium van banken.

1.5 Risico's en risicobeheersing

Beleid inzake risicobeheer afgeleide financiële instrumenten

Binnen de zorggroep wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten anders dan voor het afdekken van renterisico op bestaande externe leningen. Afgeleide financiële instrumenten leiden in geen geval tot een zelfstandig of speculatief renterisico. In 2023 zijn er geen mutaties geweest in de portefeuille van 3 afgeleide financiële instrumenten.

Risico's uit hoofde van treasury gerelateerde onderwerpen (met name wat betreft prijs, krediet, liquiditeit en kasstroom) worden periodiek besproken. Het treasury statuut is de basis voor het handelen als het gaat om de treasury functie. Het treasury statuut zal in 2024 worden geëvalueerd en aangepast.

1.5.1 Voornaamste risico's en onzekerheden

In het kader van de normale bedrijfsvoering en directe omgevingsfactoren is een aantal risico's onderscheiden. In een strategische risicosessie zijn deze benoemd. In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste onderwerpen weergegeven, waarbij een inschatting is gemaakt op de omvang van impact (hoog/midden/laag) op het financiële resultaat alsmede de kans (hoog/midden/laag) hierop.

		impact	kans
1	- verzuim - inzet PNIL - uitstroom personeel - openbreken Cao's	hoog hoog hoog midden	midden hoog midden hoog
2	- bezettingsgraad beneden de norm - afspraken met zorgverzekeraars - prijsstijgingen - doorbreken convenanten	laag laag midden midden	midden midden midden hoog
3	- onvoldoende verbinding - onvoldoende resultaatgerichtheid	midden midden	midden hoog
4	- brandveiligheid / preventie - cybersecurity - fraude	midden hoog midden	hoog hoog hoog
5	- beïnvloedbare cliënten - kwaliteit van zorg	laag midden	hoog hoog

Ad 1. De ontwikkeling van de personele kosten heeft een grote impact op het financiële resultaat.

HRO (de ondersteunende afdeling Human Resource&Organisatie) geeft in 2024 uitvoering aan de strategische HRO-agenda. De uitvoering hiervan zal leiden tot betere beheersing van deze kosten. We verwachten door meer aandacht te hebben voor het behoud van medewerkers, we een lagere uitstroom dan instroom zullen hebben in 2024.

We verwachten door meer aandacht te hebben voor het behoud van medewerkers, we een lagere uitstroom dan instroom zullen hebben in 2024.

Hiernaast is meer aandacht voor het voorkomen en beheersen van verzuim. Meer aandacht voor het beheersen van het verzuim en een lagere uitstroom dan instroom van medewerkers, zouden ook een positieve invloed moeten hebben op de omvang van de inzet van PNIL. De in de begroting opgenomen ambitie op de reductie van PNIL zal expliciet worden gemonitord omdat de impact hiervan hoog is op de financiële resultaten in 2024. Het openbreken van de CAO's overeenkomstig vorig jaar is een niet uit te sluiten risico.

Ad 2. Naast personele kosten zijn de inkomsten een belangrijke pijler in het behalen van de

financiële resultaten. De impact van een lagere bezetting is hoog. In de begroting is een realistisch scenario ingerekend, waardoor de kans hierop als laag wordt beschouwd, met een medium risico als het gaat om de impact. We volgen de bezettingscijfers via de maandrapportage.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) past jaarlijks de maximale tarieven aan. Deze tariefstijging is gebaseerd op de feitelijke loonontwikkeling en verhoging van de materiële kosten. Indien de tariefstijgingen in 2024 hoger uitvallen dan op voorhand ingeschat (bijv. doordat de CAO wordt opgebroken of door een hogere inflatie), zal dit in de tarieven 2025 gecompenseerd worden.

Dit kan in het lopende jaar 2024 echter wel leiden tot een overschrijding van de materiële kosten.

We voldoen aan de eisen die gesteld worden aan de financiële verslaggeving. We zijn bekend met de voorgestelde wijzigingen in de RJ-standaarden voor 2024 en zijn van mening dat die geen materiele impact hebben op de verslaggeving. Met het vullen van een aantal kritische vacatures binnen het financiële functiegebied is het risico van het niet voldoen aan wet- en regelgeving in de financiële verslaggeving verder verlaagd.

Ad 3. Ook 2024 zal een jaar worden waarin we onze bedrijfsvoering effectiever en efficiënter moeten inrichten. Dit kan onder meer door gebruik te maken van elkaars kennis en ervaring, alsmede door verdergaande (interne en externe) samenwerking, maar ook door innovatie en procesverbetering. De onderlinge samenwerking en verbinding is van belang om onze doelstellingen te behalen.

Ad 4. Op het gebied van de bedrijfsvoering zijn tijdens de strategische risico-sessie een aantal risico's benoemd waar we de komende tijd meer aandacht naar uit laten gaan. Op het gebied van brandveiligheid, cybersecurity en fraude zullen we inventariseren hoe groot de risico's zijn en welke mitigerende maatregelen in plaats zijn en welke maatregelen nog genomen dienen te worden.

Ad 5. In dezelfde risico-sessie werd aandacht besteed aan de kwetsbare cliënten die gemakkelijk beïnvloedbaar zijn en waar voldoende aandacht en bescherming voor moet zijn. Dit zonder te veel beperkingen aan deze cliënten op te leggen. Het evenwicht waarbij de eventuele risico's goed afgewogen worden is hierbij van groot belang.

De kwaliteit van de zorg is van groot belang voor de continuïteit van alle zorginstellingen. Naast de daadwerkelijke uitvoering van de zorg spelen de interne organisatie, het personeel, de financiën en de communicatie een belangrijke rol in het kunnen leveren van goede zorg en het realiseren van onze doelstellingen. De cliënten moeten erop kunnen vertrouwen dat de zorg veilig is. De verbetering van de veiligheid richt zich onder andere op:

- De invoering van veiligheidssystemen in de verpleging, verzorging, thuiszorg en gehandicaptenzorg;
- De vermindering van het aantal fouten met medicijnverstrekking;
- De vermindering van vrijheidsbeperkende maatregelen;

1.5.2 Risicobereidheid

De bereidheid om risico's te nemen is laag.

1.5.3. Maatregelen ter beheersing risico's

In de planning en control cyclus wordt vooruit kijkend en achteraf uitgebreid aandacht besteed aan bovengenoemde risico's. In de verschillende management overleggen worden deze gedurende het jaar gerapporteerd en besproken. Acties worden ingezet en besproken.

Het risico op fraude in de organisatie wordt met name gemitigeerd door het inzetten van functiescheiding en het vier-ogen-principe. Specifiek is er in het afgelopen jaar aandacht geweest voor het procuratiereglement en de autorisaties in de geautomatiseerde systemen en applicaties waarbij de maatregelen zijn gebaseerd op een risico inschatting. Voor wat betreft het risico op fraude in de uitgaande facturen maakt zorgorganisatie Silverein specifiek gebruik van controles uitgevoerd door Robotic Process Automation (RPA). Prinsentichting en Zideris controleren op basis van data analyses van productiestromen.

1.5.4. Gematerialiseerde risico's in afgelopen boekjaar

Het verzuim en negatieve saldo van in- en uitstroom zijn aanleiding geweest om aanzienlijk meer PNIL in te zetten dan gepland. Ook het openbreken van de CAO's is het afgelopen jaar aan de orde geweest en heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het negatieve resultaat. Hetzelfde geldt voor een lagere dan geprognosticeerde bedbezetting.

1.5.5. Verankering risicomangement

Met de ingezette veranderingen rondom het bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter en het gemeenschappelijk organiseren van de ondersteunende afdelingen is de structurele aandacht voor risicobeheersing gegroeid en verder verankerd. Verder worden de ontwikkelingen op gebied van de relevante wet- en regelgeving, zoals WLZ, WMO, duurzaamheid en informatiebeveiliging (NIS2) gevolgd.

1.6 Cultuur en gedrag – soft controls

Samen vormen zorgorganisaties, de ondersteunende afdelingen, Groepscontrol en de Raad van Bestuur zorggroep De Opbouw. We werken met elkaar aan de concretisering hiervan en zijn op niveau van directieraad en groepsmanagers voortdurend in gesprek over het onderwerp houding en gedrag. Onder andere tijdens de Directieraad tweedaagsen en tijdens Directieraad specials. In najaar 2022 is gestart met het traject Real Drives op Directieraadniveau en binnen de MT's van de zorgorganisaties. In 2023 is dit traject voortgezet. Ook staat het onderwerp samenwerking en leiderschap met regelmaat op de agenda.

Het leiderschap binnen de zorggroep is dienend en visie gestuurd, waarderend en (zelf)reflectief. Het geeft kaders en laat ruimte voor de wijze van uitvoering. Verantwoordelijkheden worden zo dicht mogelijk bij zorgproces belegd. In 2023 is de voorbereiding in gang gezet voor een leiderschapsprogramma. Dit wordt in 2024 geconcretiseerd.

Binnen Silverein is in 2023 een intern leiderschapsprogramma gestart onder andere voor de teamleiders, een nieuwe functie die sinds 2022 is toegevoegd aan het functiehuis.

De in 2022 geactualiseerde gedragscodes BGO, Silverein, Prinsentichting en Silverein worden periodiek onder de aandacht gebracht. Verder zijn er zowel op zorggroepniveau als binnen de zorgorganisaties vertrouwenspersonen beschikbaar.

1.7 Beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten

Binnen de zorggroep wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten anders dan voor het afdekken van renterisico op bestaande externe leningen. Deze afgeleide financiële instrumenten leiden in geen geval tot een zelfstandig of speculatief renterisico. In 2023 zijn er geen mutaties geweest in de portefeuille van 3 afgeleide financiële instrumenten.

1.8 Toepassing en naleving gedragscodes

De zorgorganisaties en ondersteunende afdelingen hebben ieder een eigen gedragscode, te weten gedragscode BGO, gedragscode Silverein, gedragscode Prinsenchurching en gedragscode Zideris. Daarnaast geldt voor alle organisatieonderdelen de klokkenluidersregeling (geactualiseerd in 2023).

Actieve communicatie hierover heeft periodiek plaatsgevonden en zorg wordt gedragen voor laagdrempelige vindplaatsen waar collega's terecht kunnen voor o.a. contact met (externe) vertrouwenspersonen. De externe vertrouwenspersoon en de vertrouwenspersoon in kader van de klokkenluidersregeling brengen jaarlijks verslag uit aan de raad van bestuur (op zorggroepniveau) en aan de directeuren (op zorgorganisatieniveau).

1.9 Onderzoek en ontwikkeling

Zorggroep De Opbouw richt zich niet op onderzoek en ontwikkeling.

Vanuit zorgorganisaties zijn er wel contacten met het wetenschappelijk onderwijs en wordt vanuit die hoedanigheid medewerking verleend aan wetenschappelijk onderzoek.

1.10 Kwaliteit en veiligheid van zorg

Iedere zorgorganisatie is verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van zorg. Met de invoering van het kwaliteitskompas VG wordt met ingang van het kalenderjaar 2023 via een kwaliteitsbeeld gerapporteerd over de kwaliteit en veiligheid van zorg. Daarin worden ook de ervaringen van de cliënten betrokken. De kwaliteitsrapportage van de ouderenzorg over het kalenderjaar wordt jaarlijks in juni opgeleverd.

Via de T-rapportages van de zorgorganisaties wordt aan het bestuur gerapporteerd over de kwaliteit en veiligheid van zorg. In de T-rapportages worden ook de verbeteracties volgend uit onderzoeksrapportages n.a.v. calamiteiten via de pdca-cyclus gemonitord. In de werkoverleggen tussen directeuren zorgorganisaties en het bestuur worden bijzonderheden, zoals bijvoorbeeld incidenten of calamiteiten, op gebied van kwaliteit en veiligheid van zorg besproken.

In de commissie kwaliteit van de RvT wordt de integrale T-rapportage voor wat betreft de kwaliteitsparagraaf besproken. In aanwezigheid van de directeuren is in april 2023 de kwaliteitsrapportage 2022 van Zideris en Prinsenchurching besproken in de commissie kwaliteit. Vervolgens heeft de commissie kwaliteit de reflectie vanuit het toezicht opgesteld, welke is toegevoegd aan de definitieve versie van beide kwaliteitsrapportages. In juli 2023 is de kwaliteitsrapportage 2022 van Silverein in aanwezigheid van de directie toegelicht en besproken.

In 2023 is bij Zideris ingezet op een kwaliteitsverbeterplan als onderdeel van het integraal verbeterplan. Hierover zijn ook op verzoek van IGJ tussentijdse voortgangsrapportages aan IGJ verstrekt. Op 28 november 2023 heeft mede in het licht van het kwaliteitsverbetertraject bij Zideris een dialoog tussen IGJ en bestuur respectievelijk raad van toezicht, OR Zideris en CR Zideris plaatsgevonden. Daarin is aan IGJ onder andere de governance van de zorggroep toegelicht.

In zijn algemeenheid is (helaas) - op basis van de MIC/MIM-meldingen - een trend zichtbaar van toenemende verbale en non-verbale agressie zowel van cliënten namens zorgmedewerkers als van verwanten jegens zorgmedewerkers. Dit is weliswaar een landelijke trend; echter: dit neemt niet weg dat o.a. in het kader van personeelszorg hiernaar de nodige aandacht uitgaat. O.a. door dit bespreekbaar te maken in teamoverleggen, in voorkomende gevallen op maat-gesprekken aan te bieden etc.

1.11 Medezeggenschap

Met ingang van 2023 hebben maandelijks overlegvergaderingen tussen COR en bestuur plaatsgevonden. Onderwerpen die met enige regelmaat op de agenda hebben gestaan: voortgang transformatie ondersteunende afdelingen, HR-thema's zoals behoud van personeel in relatie tot aantrekkelijk werkgeverschap. In iedere OV is ruimte voor het "goede gesprek".

Met ingang van mei 2023 rouleert het voorzitterschap van de OV COR. Om en om zitten hetzij de waarnemend voorzitter COR hetzij de voorzitter RvB de vergaderingen voor.

In 2023 zijn diverse adviesaanvragen ingediend bij de COR. In alle situaties heeft de COR positief geadviseerd.

Ook hebben evaluatiemomenten plaatsgevonden over de in 2022 afgesproken spelregels rondom organisch veranderen.

In augustus 2023 heeft een wisseling in het voorzitterschap COR plaatsgevonden. Vanaf augustus wordt het voorzitterschap ingevuld door een waarnemend voorzitter. De structurele invulling van deze functie wordt aangehouden totdat de besluitvorming over het voorstel van de denktank (zie hieronder) is vastgesteld.

In januari 2023 heeft de extern ingehuurd ambtelijk secretaris van de COR de opdracht beëindigd. Sindsdien is deze functie vacant. De structurele invulling van deze functie wordt aangehouden totdat de besluitvorming over het voorstel van de denktank (zie hieronder) is vastgesteld.

In augustus 2023 hebben de COR en het bestuur gezamenlijk de opdracht vastgesteld m.b.t. de denktank, die per september 2023 onder leiding van een externe begeleider is gestart. De denktank is samengesteld uit een vertegenwoordiging van de medezeggenschap en de zeggenschap. De opdracht is – kort samengevat – om een voorstel m.b.t. eigentijdse medezeggenschap ter besluitvorming voor te bereiden en dit in te dienen voor mei 2024.

1.12 Duurzaamheid

Op 7 april 2023 (Wereldgezondheidsdag) zette de Raad van Bestuur en Directieraad hun handtekeningen onder de Green Deal 3.0. Door Zorggroep De Opbouw aan de doelstellingen van deze Green Deal te verbinden, laten we zien dat we er echt voor gaan. Verduurzaming is namelijk erg belangrijk binnen de zorg. Op 17 november is de Green Deal 3.0 ook nog namens Zorggroep de Opbouw getekend bij het ministerie van VWS.

Ook op het gebied van circulaire zorg hebben we stappen gezet. De nieuwe werkkleding bij Silverein is namelijk gemaakt van duurzame materialen. De jasjes zijn gemaakt van Tencel, een milieuvriendelijke stof gemaakt van houtpulp. Daarnaast zijn we in 2023 aan de slag gegaan met het uitbannen van 'single-use' plastics. Denk hierbij aan de plastic wegwerpbekertjes, die worden vervangen door duurzame alternatieven.

Eind 2023 heeft de 'Schoon en fit'- week bij Prinsenchurching een groot succes opgeleverd. Met meer dan honderd cliënten, collega's en vrijwilligers is er een hoop zwerfafval opgeruimd, met een heel mooi resultaat! De deelnemende cliënten ontvingen een afvaldiploma, en de winnaars een gezonde lunch! In oktober hebben we met al onze zorgorganisaties meegedaan aan de campagne 'Zorg voor energie' en hebben we ons ingezet tegen energieverstopping en zijn we duurzamer gaan printen.

1.13 Vastgoed

De zorggroep heeft een in het kader van de meerjarenbegroting een investeringsprogramma opgezet waarin investeringen zijn onderverdeeld in investeringen uit hoofde van bouw & vastgoed, investeringen in informatisering & automatisering en overige investeringen. De ondersteunende afdelingen Bouw & Vastgoed en I&A beheren de respectievelijke investeringsprogramma's, de zorgorganisaties beheren de overige investeringen. De investeringen worden samengebracht in de liquiditeitsprognose en worden periodiek met betrokkenen besproken en afgestemd om de onderlinge samenhang te borgen en in te passen in de financiële mogelijkheden van de zorggroep. In 2023 zijn is een grotere renovatie gestartaan de Westerkoogweg in Koog aan de Zaan. Voor 2024 gaan eveneens enkele grote renovaties binnen de zorgorganisaties van start.

1.14 IBP Informatiebeveiliging en privacy

Als organisatie zijn we bewust van de toenemende dreiging en zijn er veel maatregelen genomen. Door het National Cyber Security Center (NCSC) zijn basismaatregelen beschreven die elke organisatie zou moeten treffen om cyberaanvallen tegen te gaan. Naast de implementatie van deze basismaatregelen wordt overgegaan naar de Cloud voor veel van onze applicaties, is de implementatie van werkplek 2.0 gaande, heeft de implementatie van zogenaamde tweestapsverificatie (2fa) plaatsgevonden en wordt de NEN7510/7512 verder geïmplementeerd.

1.15 Toekomstverwachtingen

1.15.1 Verwachte gang van zaken

2024 wordt een uitdagend jaar als het gaat om het - binnen de maatschappelijke en financiële context- realiseren van de opgave die we als zorggroep hebben. De zorgsector kent urgente en grote uitdagingen nu en naar de toekomst. De zorgsector ontkomt niet aan de noodzaak op korte termijn om scherpe keuzes te gaan maken. Dit geldt dus ook voor onze zorggroep. Op enig moment zal in 2024 tevens een nieuw kabinet worden geïnstalleerd, In het nieuwe regeerakkoord zullen afspraken worden gemaakt om de zorg betaalbaar te houden. Dat vraagt om tijdig voorsorteren en anticiperen op de eventuele gevolgen hiervan.

2024 zal een jaar worden waarin we onze bedrijfsvoering effectiever en efficiënter hebben ingericht. De transformatie en de implementatie van de ondersteunende afdelingen moet in 2024 zijn beslag krijgen. Verder staat 2024 in het teken van procesverbetering in de volle breedte van de organisatie.

Uitgangspunt is dat de continuïteit is gewaarborgd, voor 2024 is er een bescheiden positief resultaat begroot.

Sprake is van een smalle marge. Diverse maatregelen zijn getroffen om een positief begrotingsresultaat te behalen. Commitment en urgentiebesef binnen de (brede) directieraad van de zorggroep is nadrukkelijk aanwezig. We hebben in deze tijden te maken met hogere kosten i.v.m. aanpassingen in de CAO VG en VVT, met deels voor 2024 uitgestelde bezuinigen op de tarieven, alsmede een grote inspanningsverplichting om in 2024 de omslag te maken naar een efficiënte en effectieve ondersteuning en toe te werken naar een rendement van 2% voor ieder organisatieonderdeel.

Belangrijke doelstelling voor 2024 is dat het integraal verbeterplan Zideris wordt uitgevoerd en leidt tot een stabiele financiële gezonde zorgorganisatie waarbij de kwaliteit en veiligheid van zorg is geborgd. Het aanstellen van een directeur in vaste dienst is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde.

Een andere belangrijke doelstelling is dat de ondersteunende afdelingen in T3 2024 optimaal in hun rol zitten en de taakstellingen op gebied van kwaliteit en capaciteit conform begroting hebben gerealiseerd.

In 2024 moet een aantal grote en tevens cruciale projecten, zoals AFAS, Werkplek 2.0 en Strategische HR-agenda worden uitgevoerd en succesvol worden afgerond.

Verder start het programma "team van de toekomst" en staat het onderwerp "verbinding naar buiten: landelijk, regionaal, lokaal" prominent op de agenda.

Blijvende aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van zorg die wordt geleverd door de zorgorganisaties binnen de zorggroep. In najaar 2023 is gestart met het actualiseren van de strategie "Samen Merkbaar Beter" van onze zorggroep en de opzet van een vervolg op bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter 2024-2028. Dit loopt door tot in het derde tertiaal 2024.

1.15.2 Invloed van bijzondere gebeurtenissen

De inschatting is dat de vorming van een nieuw kabinet en het daarbij horende regeerakkoord van grote invloed zal zijn op de zorgsector. De externe ontwikkelingen die reeds spelen en bekend zijn, zullen in toenemende mate hun uitwerking gaan krijgen op het zorglandschap. Hierop moet flexibel en wendbaar op worden geacteerd. Samenwerking in de keten en tussen de sectoren is randvoorwaardelijk en essentieel; de wijze waarop en de vorm waarin zijn divers. Dat zal ons voor nieuwe uitdagingen en vraagstukken stellen. Ook zal het vraagstuk inzake samenwerking tussen de zogenaamde formele zorg en informele zorg een belangrijke onderwerp van gesprek zijn.

1.15.3 Overige onderwerpen

1.15.3.1 Investerings

De zorggroep heeft een in het kader van de meerjarenbegroting een investeringsprogramma opgezet waarin investeringen zijn onderverdeeld in investeringen uit hoofde van bouw & vastgoed, investeringen in informatisering & automatisering en overige investeringen. De ondersteunende afdelingen Bouw & Vastgoed en I&A beheren de respectievelijke investeringsprogramma's, de zorgorganisaties beheren de overige investeringen. De investeringen worden samengebracht in de liquiditeitsprognose en worden periodiek met betrokkenen besproken en afgestemd om de onderlinge samenhang te borgen en in te passen in de financiële mogelijkheden van de zorggroep. In 2024 staat een aantal nieuwbouw- c.q. renovatieprojecten in de planning.

1.15.3.2 Financiering

Voor de financiering van voorziene investeringen in 2024 zijn voldoende liquide middelen beschikbaar, deels uit eigen middelen, deels door gebruik te maken van additionele externe financiering uit hoofde van de financieringsovereenkomst die is aangegaan met het consortium van banken binnen de grenzen die daarvoor zijn afgesproken. Hierbij geldt dat het toezicht van de banken is geïntensiveerd, waardoor nadere afspraken met de banken hieromtrent zijn gemaakt.

1.15.2.3. Personeelsbezetting

Verwachting is dat de omvang van het personeelsbestand zich ontwikkelt in lijn met de omzet. Zoals eerder vermeld is er daarbij veel aandacht voor de thema's rondom verzuim en in- en uitstroom van eigen medewerkers. Er wordt nadrukkelijk ingezet op verlaging van het aandeel PNIL ten gunste van het aandeel medewerkers in dienst van de zorggroep. Naast aandacht voor bovengenoemde thema's wordt eveneens ingezet op (bewezen) zorgtechnologie / digitalisering van de zorg.

1.15.2.4. Omstandigheden waarvan ontwikkeling van omzet en rentabiliteit afhankelijk zijn

Verwezen wordt naar de factoren in paragraaf 1.5.1 van dit bestuursverslag.

1.16 Overige ontwikkelingen

1.16.1 Informatievoorziening in- en extern

In 2023 is de Planning & Control cyclus is nadrukkelijk leidend geweest in de interne en externe informatievoorziening. Binnen de contouren van de kaderbrief is de begroting opgesteld, verantwoording gebeurt aan de hand van maand- en kwartaalrapportages vanuit de zorgorganisaties en voor de zorggroep als geheel. De tertiaalrapportages van de zorggroep worden besproken in en met de Raad van Toezicht en met het consortium van banken uit hoofde van de financieringsovereenkomst.

1.17 Niet-financiële prestatie-indicatoren – maatschappelijke aspecten van ondernemen

In de beleidsnotitie duurzaamheid zijn per thema de korte termijn (2023-2025) en de lange termijn doelen (tot en met 2030) gesteld. Het betreft de volgende thema's:

- Bevorderen van gezondheid van patiënten, cliënten en medewerkers
- Bewustwording en kennis over de impact van zorg op het klimaat en andersom
- Verminderen CO₂-emissie met 55% in 2030 en klimaatneutraal in 2050
- Circulaire zorg, primair grondstofverbruik 50% verminderen en maximaal circulaire zorg in 2050
- Verminderen milieubelasting van medicatie(gebruik)

De uitvoering per thema is concreet uitgewerkt in het jaarplan Duurzaamheid. Tevens zijn er nog ondersteunende doelstellingen die betrekking hebben op data/infrastructuur, beleid, communicatie en trends & ontwikkelingen.

Vastgesteld in de vergadering van de Raad van Bestuur d.d. 31 mei 2024

2 Verslag interne toezichthouder zorggroep De Opbouw 2023

2. Verslag interne toezichthouder

Verslag Raad van Toezicht

2.1.1. De samenstelling van de raad van toezicht en de commissies van de raad van toezicht

Samenstelling raad van toezicht

functie	naam
voorzitter	Dhr. drs. J.G. (Hans) den Hollander
vice voorzitter	Mw. mr. P. (Pien) Beltman
lid	Mw. drs. E.M. (Esther) Reinhard
lid	Mw. drs. J. (Grietsje) Visser
lid	Dhr. D.R. (Ronald) Bleeker MFP MGM
lid	Dhr. ir. J.G.M. (Hans) Groenendijk

De raad van toezicht heeft drie commissies, te weten de remuneratiecommissie, auditcommissie en de commissie kwaliteit. De samenstelling van de commissies van de raad van toezicht is in 2023 als volgt:

Remuneratiecommissie	
voorzitter	Mw. mr. P. (Pien) Beltman
lid	Dhr. drs. J.G. (Hans) den Hollander

Auditcommissie	
voorzitter	Mw. drs. E.M. (Esther) Reinhard
lid	Dhr. drs. D.R. (Ronald) Bleeker MFP MGM

Commissie Kwaliteit	
voorzitter	Dhr. ir. J.G.M. (Hans) Groenendijk
lid	Mw. drs. G.J. (Grietsje) Visser

2.1.2 Rooster van aftreden

Naam	1 ^e termijn	2 ^e termijn	aftredend
Dhr. drs. J.G. (Hans) den Hollander	1-4-2020	1-4-2024	1-4-2028
Mw. mr. P. (Pien) Beltman	6-7-2017	1-7-2021	1-7-2025
Mw. drs. E.M. (Esther) Reinhard	6-2-2019	1-2-2023	1-2-2027
Dhr. ir. J.G.M. (Hans) Groenendijk	6-2-2019	1-2-2023	1-2-2027
Dhr. drs. D.R. (Ronald) Bleeker MFP MGM	1-8-2019	1-8-2023	1-8-2027
Mw. drs. G.J. (Grietsje) Visser	1-1-2023	1-1-2027	1-1-2031

Grietsje Visser is per 1 januari 2023 toetreden tot de raad van toezicht op voordracht van de cliëntenraden. De werving en selectie heeft in najaar 2022 plaatsgevonden. De raad van toezicht heeft een profielschets opgesteld in afstemming met de medezeggenschapsorganen. Bij de werving en de selectie van het lid raad van toezicht is de medezeggenschap betrokken via deelname in de adviescommissie. De afvaardiging vanuit de cliëntenraden van de zorgorganisaties heeft positief geadviseerd m.b.t. de benoeming.

Esther Reinhard en Ronald Bleeker en Hans Groenendijk zijn in 2023 herbenoemd in de 2e en laatste termijn. Conform het reglement van de raad van toezicht is voorafgaande aan de herbenoeming het advies van de medezeggenschapsorganen ingewonnen. De cliëntenraden van de zorgorganisaties hebben positief geadviseerd m.b.t. de herbenoemingen.

2.1.3. Overzicht hoofd- en nevenfuncties

naam	hoofdfunctie	nevenfunctie
Dhr. drs. J.G. (Hans) den Hollander	interim bestuurder stichting Amerpoort	bestuurslid Zeister Muziekdagen
Mw. mr. P. (Pien) Beltman	lid RvB OLVG (augustus 2023) directeur Sophia kindziekenhuis (tot augustus 2023)	Stichting Vrienden van OLVG (augustus 2023)
Mw. drs. E.M. (Esther) Reinhard	bestuurder Enver	stichting Vrienden van Enver, bestuur stichting wees- en arme kinderkuis

Dhr. ir. J.G.M. (Hans) Groenendijk	toezichthouder in de publieke sector	voorzitter van de RvC van Mozaïek Wonen in Gouda
Dhr. drs. D.R. (Ronald) Bleeker MFP MGM	coöperatief directeur Rabobank	Commissaris bij woningstichting Den Helder voorzitter Stichting Jan Molenaar t.b.v. steun aan Kameroen.
Mw. drs. G.J. (Grietsje) Visser	directeur Dimence Groep	toezichthouder bij ouderen zorgorganisatie ZorgAccent

De leden van de RvT zijn tevens bestuurslid van Stichting Steun de Opbouw. De heren Den Hollander en Groenendijk en de dames Beltman, Reinhard en Visser zijn tevens bestuurslid van Stichting Park Beukenstein.

2.1.4. Vergaderingen van de raad van toezicht en de commissies

De raad van toezicht heeft in 2023 vijf keer vergaderd, te weten op: 23 maart, 26 mei, 7 juli, 10 november en 15 december. Deze vergaderingen hebben in bijzijn van de raad van bestuur plaatsgevonden. Voorafgaand aan deze vergaderingen heeft telkens een vooroverleg plaatsgevonden buiten aanwezigheid van raad van bestuur en de secretaris.

De raad van toezicht heeft op 29 september een zelfevaluatie gedaan. Voorafgaand aan deze zelfevaluatie is zowel door de leden van de raad van toezicht als door de leden van de raad van bestuur een schriftelijke evaluatielijst ingevuld.

De auditcommissie heeft in 2023 eveneens vijf keer vergaderd, namelijk op: 3 maart, 17 mei, 21 juni, 27 oktober en 1 december. Bij de vergaderingen van de auditcommissie zijn altijd naast de commissieleden ook het lid raad van bestuur, de groepscontroller en de bestuurssecretaris aanwezig. Tijdens de bespreking van de jaarrekening (mei) en de begroting (december) sluit ook de voorzitter raad van bestuur aan.

De commissie kwaliteit is in 2023 vier keer in vergadering bijeen gekomen. De vergaderingen hebben plaatsgevonden op 3 maart, 26 april, 7 juli en 26 oktober. De vergaderingen van de commissie kwaliteit worden altijd bijgewoond door de voorzitter raad van bestuur en de bestuurssecretaris. Bij de vergadering in april zijn de directeurs van Prinsentichting en Zideris gedeeltelijk aangesloten in verband met de bespreking van de kwaliteitsjaarrapportage 2022. De vergadering van juni 2023 is gedeeltelijk bijgewoond door de directie Silverein in verband met het kwaliteitsrapport 2022.

De remuneratiecommissie heeft in 2023 diverse overleggen gehad. In juli 2023 heeft een overleg met het bestuur plaatsgevonden; in augustus/september is de zelfevaluatie voorbereid en in december 2023 hebben de zogenaamde jaargesprekken met het bestuur plaatsgevonden.

2.2 Onderwerpen, dilemma's en informatievoorziening

In de vergaderingen worden de gebruikelijke onderwerpen volgend uit de P&C-cyclus besproken, zoals de T rapportages (maart, juni en oktober), de jaarrekening (mei), de begroting (december).

De volgende besluiten zijn in 2023 genomen:

Datum vergadering	Besluit
15-12-2023	De WNT indexering zorg is voor klasse V in 2024 vastgesteld op €233.000. De Raad van Toezicht besluit de WNT indexering klasse V 2024 per 1-1-2024 toe te passen op: - de beloning van de Raad van Bestuur - de vacatiegelden van de Raad van Toezicht Het huidige beleid m.b.t. de hoogte van het vacatiegeld blijft ongewijzigd.
10-11-2023	Goedkeuring van het door de RvB genomen besluit inzake de businesscase Rembrandtlaan, Zideris
10-11-2023	Goedkeuring van het door de RvB genomen besluit inzake de businesscase Eekmolenweg, Zideris
7-7-2023	Toepassing indexering 2023 met terugwerkende kracht per 1-1-2023 op vacatiegelden RvT
7-7-2023	Aanpassing proces vacatiegelden: - In december onderwerp indexering WNT volgende kalenderjaar agenderen ter besluitvorming voor zowel RvB als RvT
juni 2023	Goedkeuring e.v. jaarrekeningen 2022 Prinsentichting, Silverein, Zideris
26-05-2023	Vaststelling toezichtvisie inclusief de toevoegingen o.v.v. Directieraad
26-05-2023	Vaststelling procesafspraken werkbezoeken RvT
26-05-2023	Vaststelling actualisatie informatieprotocol
26-05-2023	Vaststelling klassenindeling WNT te weten: klasse V in het kader van de WNT.
26-05-2023	Goedkeuring van de geconsolideerde jaarrekening 2022 onder voorwaarde van afgifte van de goedkeurende accountantsverklaring en het bestuursverslag 2022
23-03-2023	Herbevestiging rooster van aftreden

23-03-2023	Herbenoeming van de aftredende leden RvT de heren Groenendijk en Bleeker en mevrouw Reinhard voor de (maximale) periode van 4 jaar
23-03-2023	Vaststelling toezichtvisie

In een aantal vergaderingen is een specifiek thema behandeld. In maart is de toezichtvisie van de raad van toezicht vastgesteld (<https://www.opbouw.nl/over-ons/bestuur-en-toezicht/>). In 2022 is het traject gestart om tot een toezichtvisie te komen. De vaststelling van de toezichtvisie heeft o.a. geleid tot actualisatie van het informatieprotocol. Ook is de aanzet geweest om de leden van de raad van toezicht te koppelen aan portefeuilles en per tweetal in te delen als contactpersoon voor de zorgorganisaties. Verder zijn de thema's bepaald voor de vergaderingen van de raad van toezicht en voor de werkbezoeken aan de zorgorganisaties. Het overleg met de gremia wordt vanaf 2023 op een andere manier georganiseerd. Zo vindt vanaf 2023 twee keer per jaar een overleg met de COR plaats onder voorzitterschap van een lid raad van toezicht. Daarbij is het bestuur ook uitgenodigd. De agenda wordt in samenspraak tussen raad van toezicht en DB COR vastgesteld.

In mei is een presentatie gegeven over het thema duurzaamheid door de projectleider duurzaamheid. In juli 2023 stond het thema I&A in relatie tot innovatie en verbetering van de zorg op de agenda. In november 2023 is het thema strategie 2024-2028 aan de orde gesteld. Dit thema is in deze bijeenkomst in aanwezigheid van een directeur VVT en directeur VG alsmede een groepsmanager aan de orde gesteld door middel van een aantal vragen, waarin is verkend welke strategische thema's en ontwikkelingen worden geïdentificeerd in de zorg. Verder is gesproken over het proces om te komen tot de meerjarenstrategie 2024-2028. De raad van toezicht heeft in 2e helft 2023 een aantal werkbezoeken aan de zorgorganisaties afgelegd.

2.3 Reflectie van uit de verschillende rollen

2.3.1. Toezichthoudende rol

De strategie van de zorggroep (2020) is doorvertaald in het bedrijfsplan Samen Merkbaar Beter (2021-2022). In 2023 heeft de focus met name gelegen op een van de onderdelen van dit bedrijfsplan, de transformatie van de ondersteunende afdelingen, die via de weg van organisch veranderen wordt geïmplementeerd. Een ander belangrijk onderwerp is de zorgontwikkeling zowel in de VVT als VG in relatie tot velerlei samenwerkingsvraagstukken zoals de IZA, TAZ etc. Verder is gestart met de aanzet van de actualisatie van de strategie 2024-2028, waarbij de doorontwikkeling van Samen Merkbaar Beter uitgangspunt is. De actualisatie van de strategie 2024-2028 is ook in de jaargesprekken van de raad van toezicht met de raad van bestuur aan de orde gekomen.

De raad van toezicht is betrokken bij de ontwikkelingen op gebied van de relevante wet- en regelgeving, zoals WLZ, WMO, duurzaamheid (ESG), WKGZ, WZG, kwaliteitskompas VG en het op handen zijnde kwaliteitskompas ouderenzorg. De Green Deal Zorg is ondertekend en geanticipeerd wordt op de ontwikkelingen rondom duurzaamheid. Met name in dit verband zorgen de (toekomstige) eisen die worden gesteld in kader van duurzaamheid voor oplettendheid en alertheid om niet te verzanden in onnodige bureaucratie.

Sinds 2023 is de omslag gemaakt van kwartaalrapportages naar tertiaalrapportages. Verder is de systematiek van maandrapportages ingevoerd. De raad van toezicht wordt hierin goed meegenomen. De maandrapportages worden zowel op zorgorganisatieniveau en op zorggroepniveau geanalyseerd en besproken. N.a.v. de bespreking worden actiepunten geformuleerd. De maandrapportage op groepsniveau wordt ter informatie gedeeld met de raad van toezicht en ter bespreking geagendeerd in de vergaderingen van de AC. De T-rapportages worden zowel op zorgorganisatieniveau en op zorggroepniveau geanalyseerd en besproken. Verbetermaatregelen worden vastgesteld. In deze groepsrapportages wordt gerapporteerd en gereflecteerd op de uitvoering van de jaarplannen, die zijn geënt op de meerjarenstrategie Samen Merkbaar Beter en de realisatie versus de begroting op zorggroepniveau. De onderdelen HR en kwaliteit van zorg zijn ook vast onderdeel van deze rapportage. De groepsrapportage per Tertiaal periode wordt conform de vastgestelde P&C-kalender geagendeerd in de Auditcommissie voor wat betreft de bedrijfsvoering, financiën/exploitatie versus begroting en HR. Het onderdeel kwaliteit en veiligheid van zorg wordt besproken in de commissie kwaliteit. In de RvT-vergadering wordt de totale rapportage besproken. In de vergadering van de audit commissie van 18 mei 2023 heeft de audit commissie vastgesteld dat het generaliseerde resultaat over 2022 dun is, maar meer is dan fragiel. Dit past bij het bestaande beeld. De accountants van KPMG, die tijdens deze vergadering gedeeltelijk aanwezig waren, bevestigden dit. In de vergadering van de raad van toezicht van 26 mei 2023 is de jaarrekening 2022 besproken en goedgekeurd.

In 2023 is expliciet veel aandacht uitgegaan naar de ontwikkelingen binnen Zideris. Het bestuur heeft eind 2022 besloten tot bestuurlijk toezicht en een stuurgroep ingesteld onder voorzitterschap van het lid Raad van Bestuur. Een integraal verbeterplan is in winter/voorjaar 2023 opgesteld, dat in de zomer 2023 is aangevuld met een financiële paragraaf. Vanaf de 2e helft van 2023 is volop ingezet op de uitvoering van de acties met als doel om op de kortst mogelijke termijn een stabiele zorgorganisatie met voldoende continuïteit te realiseren. De raad van toezicht wordt nauw op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en volgt deze op de voet vanuit zijn toezichthoudende rol.

In november 2023 is de Managementletter van de accountant in bijzijn van de accountants van KPMG in de Audit Commissie besproken. De uit de Managementletter volgende acties zijn belegd in een actielijst waarover in de T-rapportages v.w.b. voortgang wordt gerapporteerd.

In december 2023 is de concept begroting 2024 besproken. De (financiële) uitdagingen in 2024 zijn binnen de VVT-sector en VG-sector in zijn algemeenheid groot. Deze uitdagingen in combinatie met de eigen interne uitdagingen hebben de zorggroep voor een grote opgave gesteld om te komen tot een ambitieuze en tegelijk realistische begroting. De raad van toezicht heeft in de vergadering van december jl. een aantal nader door het bestuur te beantwoorden vragen gesteld, die naar tevredenheid zijn beantwoord, waarna de in januari 2024 voorgelegde begroting in een extra RvT-vergadering op 22 januari 2024 kon worden goedgekeurd conform het door de Auditcommissie gegeven advies.

2.3.2. Adviesrol

In 2023 is het bestuur binnen de zorggroep het traject gestart om te komen tot een actualisatie van de in 2020 vastgestelde strategie. In november 2023 heeft in aanwezigheid van een directeur VG en een directeur VVT en een groepsmanager tijdens de RvT-vergadering een inhoudelijk gesprek plaatsgevonden waarin is verkend welke strategische thema's en ontwikkelingen worden geïdentificeerd in de zorg. Verder is gesproken over het proces om te komen tot de meerjarenstrategie 2024-2028. In 2024 wordt dit traject vervolgd en worden er dialoogsessies gepland. De raad van toezicht zal hier in zijn adviesrol bij aansluiten.

In de vergaderingen alsmede in de andere contacten met het bestuur zijn onder andere de volgende onderdelen van de strategie Samen Merkbaar Beter besproken: zorgontwikkeling en samenwerking in de keten dan wel regio, zorgtechnologie in relatie tot arbeidsmarkt vraagstukken en aantrekkelijk werkgeverschap. Deze onderwerpen zijn ook onderwerp van gesprek geweest met de gremia en aan de orde gekomen tijdens de werkbezoeken van de RvT-leden aan de zorgorganisaties.

2.3.3. Werkgeversrol

De raad van toezicht heeft in het overleg met de raad van bestuur gesproken over de strategische opgave van de organisatie, met de wederzijdse afspraak om de focus op de strategie te intensiveren en de raad van toezicht daarbij meer en vroegtijdiger te betrekken. In de jaargesprekken met de raad van bestuur was dit eveneens onderwerp van gesprek. Daarnaast heeft de raad van toezicht in de jaargesprekken de samenwerking binnen de raad van bestuur geëvalueerd en is gezamenlijk vastgesteld wat voor 2024 de belangrijkste topics zijn. Naast de strategische (door)ontwikkeling van de organisatie betreft dat vooral de financiële situatie en de ontwikkelingen op het gebied van ICT. Er zijn geen omstandigheden geweest die van invloed zijn geweest op de bezoldiging. De raad van toezicht heeft regelmatig contact met de directeuren van de zorgorganisaties en van de ondersteunende afdelingen. Of tijdens vergaderingen of bij werkbezoeken. Ook wordt input bij deze groep opgehaald ten behoeve van het jaargesprek met de leden van de raad van bestuur.

Het beleid m.b.t. onkostenvergoedingen is dat er aan bestuurders (of andere functionarissen binnen de zorggroep) geen vaste onkostenvergoeding wordt verstrekt en dat onkostenvergoedingen via het reguliere beleid dat van toepassing is op alle functionarissen worden vergoed conform de daarin opgenomen regels. Voor de leden van de raad van toezicht geldt het in het beleid vacatiegelden vastgestelde: Alle kosten die de Opbouw vergoedt voor het vervullen van het toezichthouderschap, zoals reiskosten, worden niet tot het honorarium gerekend, mits de vergoedingen, bij functievervulling op grond van een dienstbetrekking, onbelast zouden zijn. Conform het advies van de NVTZ controleert de voorzitter de declaraties van de leden. De vicevoorzitter controleert de declaraties van de voorzitter.

2.3.4. Rol ambassadeur

Met het weer oppakken van de werkbezoeken aan de zorgorganisaties beoogt de raad van toezicht meer in contact te komen met de werkorganisatie en de interne en externe belanghebbenden van de zorgorganisaties. Daarbij is duidelijk geworden dat voor alle zorgorganisaties de problemen op de arbeidsmarkt bijzonder groot zijn. Daarover is met betrokkenen bij de zorgorganisaties uitgebreid gesproken. De raad van toezicht ziet daarbij dat de zorgorganisaties in nauw contact staan met hun cliënten en dat gehecht wordt aan het goed inrichten van medezeggenschap. Naast de werkbezoeken is er regulier overleg met de cliëntenraden en de Centrale Ondernemingsraad (COR); in beginsel twee keer per jaar.

Voor wat betreft de externe belanghebbenden is de raad van toezicht betrokken bij de contacten met de IGJ. In de praktijk wordt dat ingevuld door de leden van de commissie kwaliteit. In het afgelopen jaar zijn beide leden van de commissie kwaliteit door de IGJ uitgenodigd om in gesprek te gaan over de situatie bij Zideris. Aanleiding daarvoor waren de zorgen die bij de IGJ leefden over de kwaliteit van zorg op sommige locaties. In dit constructieve gesprek was er enerzijds oog voor de uitdagingen voortkomend uit de krappe arbeidsmarkt en de soms kwetsbare inzet van PNIL-medewerkers. Anderzijds waren er ook terechte vragen over de aanstuurbaarheid van de organisatie en het vermogen om het verbeterplan in de praktijk echt waar te maken. In het gesprek met de IGJ kwamen ook de transformatie opgaven in de zorg naar voren. Vanuit een verkennende en onderzoekende houding werd gekeken welke invloed dit heeft op de manier van toezichthouden door zowel de IGJ als de RvT. In de Auditcommissie komt de relatie met financiers en accountant veelvuldig aan bod.

2.3.5. Zelfevaluatie, permanente educatie en bezoldiging

Op 29 september 2024 heeft de raad van toezicht een zelfevaluatie gedaan, die was voorbereid door de remuneratiecommissie. Voorafgaand aan de vergadering hebben alle toezichtsliden een vragenlijst ingevuld. Daarvan is een inventarisatie gemaakt, die is gedeeld en is besproken. Aan de hand van het besprokene is een aantal acties geformuleerd, zowel op gebied van toezichthouden in brede zin en relevante onderwerpen te agenderen in RvT-vergaderingen, als op gebied van scholing als team. Dit laatste mede gelet op de externe ontwikkelingen binnen de zorg, waaronder nieuwe samenwerkingen en de vragen die dit aan de intern toezichthouder stelt.

Alle leden van de raad van toezicht hebben in relatie tot hun portefeuille relevante scholing in de vorm van een cursus, intervisie etc., geïnvesteerd. In 2024 vindt een in-company training plaats, vooral gericht op de strategische ontwikkelingen.

De leden van de raad van toezicht ontvangen vacatiegeld. De hoogte van het vacatiegeld is gebaseerd op het advies van de NVTZ met dien verstande dat de keuze is gemaakt niet het maximum zoals bedoeld in de WNT te hanteren. Deze keuze is in 2023 herbevestigd.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de RvT d.d. 31 mei 2024

Jaarrekening 2023 (geconsolideerd en enkelvoudig)

INHOUDSOPGAVE	Pagina
3.1 Geconsolideerde jaarrekening	
3.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023	18
3.1.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	19
3.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	20
3.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening	21
3.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	32
3.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	41
3.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023	42
3.1.8 Gesegmenteerde winst- en verliesrekening	43
3.1.9 Staat van effecten van Stichting Steun De Opbouw	48
3.1.10 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	49
3.2 Enkelvoudige jaarrekening	
3.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2023	62
3.2.2 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	63
3.2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	64
3.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	65
3.2.5 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	71
3.2.6 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023 (enkelvoudig)	72
3.2.7 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	73
3.2.8 Vaststelling en goedkeuring	76
3.3 Overige gegevens	
3.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	78
3.3.2 Nevenvestigingen	78
3.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	79

3.1 Geconsolideerde jaarrekening 2023

3.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31-dec-23 x € 1.000	31-dec-22 x € 1.000
A Vaste activa			
I Materiële vaste activa	1		
- Bedrijfsgebouwen en -terreinen		130.327	129.657
- Machines en installaties		36.139	36.282
- Andere vaste bedrijfsmiddelen		15.624	18.805
- Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		5.182	4.386
Totaal materiële vaste activa		<u>187.272</u>	<u>189.131</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	2		
- Gereed product en handelsgoederen		44	93
Totaal voorraden		<u>44</u>	<u>93</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	3	1.070	738
III Vorderingen	4		
- Op handelsdebiteuren		570	775
- Overige vorderingen		4.095	4.020
- Overlopende activa		1.890	944
- Vorderingen uit hoofde van financieringstekort		1.910	4.205
Totaal vorderingen		<u>8.465</u>	<u>9.945</u>
IV Effecten	5	13.165	11.492
V Liquide middelen	6	38.508	46.843
C Totaal activa		<u>248.524</u>	<u>258.241</u>
PASSIVA			
D Groepsvermogen	7		
- Kapitaal		202	202
- Bestemmingsreserve		6.038	6.038
- Bestemmingsfonds		74.466	79.048
- Overige reserves		10.233	16.923
Totaal groepsvermogen		<u>90.939</u>	<u>102.211</u>
E Voorzieningen	8		
- Overige		12.368	9.857
Totaal voorzieningen		<u>12.368</u>	<u>9.857</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9		
- Schulden aan banken		81.297	87.691
- Overige schulden		1.325	2.138
Totaal langlopende schulden		<u>82.622</u>	<u>89.829</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	10		
- Schulden aan banken		6.793	6.809
- Schulden aan leveranciers en handelskredieten		5.815	5.066
- Belastingen en sociale premies		7.174	7.006
- Schulden terzake pensioenen		3.999	3.746
- Overige schulden		38.814	33.716
Totaal kortlopende schulden		<u>62.595</u>	<u>56.343</u>
I Totaal passiva		<u>248.524</u>	<u>258.241</u>

3.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12		
Zorgverzekeringswet		12.659	12.813
Wet langdurige zorg		263.600	248.203
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		171	314
Opbrengsten Jeugdwet	13	8.189	6.872
Baten uit onderaanneming		225	1.308
		<u>284.844</u>	<u>269.510</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	14	<u>5.719</u>	<u>4.481</u>
Netto omzet		290.564	273.990
Overige bedrijfsopbrengsten	15	<u>6.290</u>	<u>13.702</u>
		<u>6.290</u>	<u>13.702</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>296.853</u>	<u>287.692</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	16	44.372	32.020
Lonen en salarissen	17	133.151	132.600
Sociale lasten	17	21.000	21.148
Pensioenlasten	17	11.206	11.526
Afschrijvingen op materiële vaste activa	18	15.279	15.741
Overige waardevermindering van materiële vaste activa	19	67	-
Overige bedrijfskosten	20	<u>83.236</u>	<u>63.945</u>
Som der bedrijfslasten		<u>308.311</u>	<u>276.980</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		<u>-11.458</u>	<u>10.712</u>
Rentebaten	21	2.501	-1.317
Rentelasten en soortgelijke kosten	21	<u>-2.315</u>	<u>-2.126</u>
Financiële baten en lasten		<u>186</u>	<u>-3.443</u>
RESULTAAT VOOR BELASTING		<u>-11.272</u>	<u>7.270</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-11.272</u></u>	<u><u>7.270</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/onttrekking:			
Herwaarderingsreserve		-	-
Bestemmingsreserve		-	1.207
Bestemmingsfonds		-4.582	8.756
Overige reserves		-6.690	-2.694
		<u>-11.272</u>	<u>7.270</u>

3.1.3 GESONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT over 2023

	Ref.	2023		2022	
		x € 1.000		x € 1.000	
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-11.458		10.712
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	18,19	15.346		15.741	
- mutaties voorzieningen	8	2.511		-1.537	
- boekresultaten afstoting vaste activa	20	146		-7.370	
			18.003		6.834
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	2	49		-18	
- mutatie onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	3	-332		-	
- vorderingen	4	1.479		3.994	
- effecten	5	-371			
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	21, 10	7.315		-2.289	
			8.141		1.687
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			14.685		19.233
Ontvangen interest	21	-		559	
Ontvangen dividend	21	101		185	
Betaalde interest	21	-2.376		-4.188	
			-2.275		-3.444
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			12.410		15.789
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-13.751		-6.398	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	415		13.799	
Investerings in effecten	5	-8.149		2.304	
Desinvesteringen in effecten	5	7.879		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-13.606		9.705
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	9	-7.156		-7.160	
Kortlopend bankkrediet	10	16		224	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-7.140		-6.936
Mutatie geldmiddelen			-8.335		18.558
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		46.843		28.285
Stand geldmiddelen per 31 december	6		38.508		46.843
Mutatie geldmiddelen			-8.335		18.558

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting De Opbouw is een zorggroep met daarin de groepsonderdelen zoals opgenomen onder de paragraaf Consolidatie. De jaarcijfers van de onder de paragraaf Consolidatie vermelde groepsonderdelen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Opbouw c.a. te Utrecht (Herculesplein 267 3584AA). De belangrijkste activiteiten zijn het leveren van zorg (WLZ, WMO, ZVW en JW).

KvK-nummer: 41177808

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023. De verslaggevingsperiode loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en daarmee de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 655 Zorginstellingen. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. Deze herrubriceringen zien toe op opbrengsten uit onderaanneming, subsidies en financiële baten en lasten. Dit betreft resultatenrekening toelichtingen 12.3, 12.4, 14, 15 en 21.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Opbouw zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel Stichting De Opbouw als de geconsolideerde zorgorganisaties en Stichting Steun de Opbouw. De volgende stichtingen, allen gevestigd te Utrecht, worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening: Stichting Silverein, Prinsstichting, Stichting Lijn5, Stichting Zideris en Stichting Steun De Opbouw.

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de instelling en de zorgorganisaties in de groep, andere zorgorganisaties en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Te consolideren zorgorganisaties zijn deelnemingen en/of stichtingen waarin de instelling (en/of een of meer van haar groepsonderdelen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de toezichthouders kan benoemen of ontslaan. Mee te consolideren zorgorganisaties zijn organisaties waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. In navolgende worden de dochtermaatschappijen aangeduid als zorgorganisaties. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de instelling meer of minder invloed verschaffen.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge verhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen zorgorganisaties geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende zorgorganisaties wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende zorgorganisaties.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De zorgorganisaties worden integraal geconsolideerd, waarbij een eventueel minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking wordt gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het zorggroepsresultaat gebracht.

De stichting heeft de volgende verbonden partij die niet in de consolidatie betrokken is.

- Stichting Park Beukenstein te Driebergen

De stichting heeft als doel het beheer van natuurgebieden. Leden van de Raad van Toezicht van Stichting de Opbouw hebben zitting in het bestuur van deze stichting.

De stichting is verwaarloosbaar van omvang en wordt om deze reden niet opgenomen in de consolidatie, conform artikel 379 lid 2c BW2 Titel 9.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen Stichting de Opbouw en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreft onder meer de relaties tussen Stichting de Opbouw en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

Acquisities en desinvesteringen van zorgorganisaties

Resultaten van nieuw verworven zorgorganisaties en andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende stichting. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden verwerkt tegen de reële waarden.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen instelling vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De zorgorganisaties die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht of opgeheven; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de overheersende zeggenschap wordt overgedragen.

Beëindiging activiteiten Stichting Lijn5

Omdat de zorgorganisatie Stichting Lijn5 werd geconfronteerd met aanhoudende verliezen is in 2019 besloten te stoppen met de activiteiten van Lijn5. Er is vervolgens gezocht naar structurele oplossingen om de zorg voor cliënten te kunnen laten continueren door andere partijen. Daarbij werd gezocht naar partijen die de zorgactiviteiten konden overnemen. Het is grotendeels gelukt om deze partijen te vinden en slechts voor een beperkt deel van de cliënten moesten de activiteiten in 2020 definitief beëindigd worden. Het besluit tot beëindiging van de activiteiten heeft geleid tot additionele kosten in 2019 voor de reorganisatie van een deel van het personeel, de afwaardering van het vastgoed en de voorziening voor de negatieve overnamesom ("badwill"). Stichting de Opbouw is in 2023 bezig geweest met de verdere afwikkeling van deze entiteit.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

Bij Zorggroep de Opbouw is zowel sprake van primaire als afgeleide financiële instrumenten.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als deze afwijkt van de boekwaarde.

Voor de grondslagen van primaire en afgeleide financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen van waardering van activa en passiva'.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2. Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs (inclusief bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (inclusief bijkomende kosten) opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Vlottende activa worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, indien deze op balansdatum lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de zorggroep zullen toevloeien, het actief duurzaam is en de omvang van het actief betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft in de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoord van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige periodes waarop de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Gebruiksduur vaste activa
- Waardering van activa
- Voorzieningen
- Overlopende passiva en activa
- Onderhanden werk DBC's

Er is sprake van een significante schatting in 2023. Deze heeft betrekking op de voorziening langdurig zieken waarbij door een ter zake kundige inschattingen gemaakt zijn over het toekomstig ziekteverloop en de mate van arbeidsongeschiktheid.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op historische kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele restwaarde en toepassing van de componentenbenadering. De toepassing van de componentenbenadering is met ingang van boekjaar 2019 verplicht. Er moet hierbij worden opgemerkt dat ten aanzien van de toepassing van de componentenbenadering gebruik wordt gemaakt van het overgangsrecht en dat er in het huidige boekjaar nog oude panden op de balans staan waarbij niet volgens de componentenbenadering wordt afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De afschrijvingspercentages die gehanteerd worden, staan vermeld onder het mutatieoverzicht materiële vaste activa (3.1.6). Buiten gebruikgestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

De materiële vaste activa waarvan de zorggroep, krachtens een financiële leaseovereenkomst, het economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Middels het beoordelen van de interne en externe indicaties conform RJ 121 is geconcludeerd dat er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Dit betreft het pand aan de Generaal Foulkesweg te Wageningen, welke ultimo 2023 te koop stond. De waarde van dit pand is afgewaardeerd naar de waarde conform de directe opbrengstwaarde. Wij verwijzen naar note 1 voor de toelichting op de materiële vaste activa.

Ontvangen subsidies op activa

Investeringsubsidies worden verantwoord als langlopende schuld en worden jaarlijks op systematische wijze ten gunste van het bedrijfsresultaat gebracht met in achtname van de wijze waarop de investering waarvoor deze subsidie is verleend zelf in de jaarrekening wordt verwerkt.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden initieel gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien sprake is van hoofdelijke aansprakelijkheid wordt ter grootte van de negatieve deelnemingswaarde een voorziening gevormd. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin Stichting de Opbouw invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Leningen u/g worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, eventueel rekening houdend met een voorziening voor oninbaarheid.

Eliminatie deelnemingen

Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen Stichting de Opbouw en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Stichting de Opbouw realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa (overige vorderingen) zijn opgenomen onder paragraaf 3.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling - Financiële instrumenten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa en deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er indicaties zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de directe opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzondere waardevermindering als verlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de kasstroomgenererende eenheid naar rato van boekwaarde.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Met een kasstroomgenererende eenheid wordt binnen de zorggroep een zorgorganisatie (stichting) bedoeld. De indicaties voor een bijzondere waardevermindering worden dan ook op het niveau van zorgorganisaties beoordeeld, tenzij sprake is van panden die worden aangehouden voor verkoop. Dit laatste is het geval bij het pand aan de Generaal Foulkesweg, waarop in 2023 een bijzondere waardevermindering plaats heeft gevonden van € 67.000 euro.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen van financiële vaste activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen: (1) reële waarde met waardewijzigingen in de resultatenrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld op indicaties voor een bijzondere waardevermindering. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door Stichting de Opbouw worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld indien het stichtingsbestuur van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen.

Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de resultatenrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen, onder aftrek van een voorziening voor incurantie. De voorziening wordt bepaald op basis van de omloopsnelheid van de voorraden en eventuele incurantie. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. Voor een beschrijving van de grondslagen van de afgeleide financiële instrumenten verwijzen wij naar paragraaf 3.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling – Afgeleide Financiële Instrumenten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Handels- en huurdebiteuren die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de zorggroep historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen en de stijging van het aantal betalingsachterstanden van meer dan 180 dagen in de portefeuille. De uitkomsten worden bijgesteld als het bestuur van de zorggroep van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren. De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de resultatenrekening verantwoord. Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de resultatenrekening.

Alle overige vorderingen hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

In contracten besloten afgeleide instrumenten, die niet worden gescheiden van het basiscontract, omdat niet aan de hiervoor genoemde voorwaarden is voldaan, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de zorggroep beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de zorggroep het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief, dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Afgeleide Financiële Instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten worden na eerste opname gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge-accounting onder het kostprijs-hedgemodel wordt toegepast. Indien kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, dient de cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, als overlopende post in de balans opgenomen te worden, totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge-accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge-accounting beëindigd. De vervolgwaardering van het financiële instrument is dan tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Stichting de Opbouw documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge, respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

Stichting de Opbouw bepaalt op elke balansdatum de mate van ineffectiviteit van de combinatie van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie (de hedgerelatie). De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedgerelatie. De zorggroep hanteert voor deze vergelijking de volgende kritische kenmerken:

- omvang;
- looptijd;
- afgedekt risico;
- wijze van afrekening van het afdekkingsinstrument en afgedekte positie.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld door de verandering in reële waarde van het afdekkingsinstrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan balansdatum, wordt deze ineffectiviteit (het verlies) direct in de resultatenrekening verwerkt.

Stichting de Opbouw maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten, in de vorm van (forward starting) renteswaps. Het doel is om deze afgeleide financiële instrumenten in te zetten als hedge-instrumenten. Stichting de Opbouw hanteert met ingang van 2013 een systeem van kostprijs-hedge-accounting.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan is geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Effecten worden opgenomen tegen actuele marktwaarde. Waardeveranderingen van effecten die worden gewaardeerd tegen reële waarde worden direct ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Onderhanden werk zorgtrajecten Jeugdwet worden gewaardeerd aan de hand van de realisatie ten opzichte van trajectprijs.

Onderhanden werk/zorgtrajecten Jeugdwet waarvan het saldo een debetstand vertoont, worden gepresenteerd onder de vlottende activa. Onderhanden werk/zorgtrajecten Jeugdwet waarvan het saldo een creditsaldo vertoont, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de reeds uitgevoerde activiteiten en verrichtingen ten aanzien van de openstaande DBC's. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. De doorlooptijden van de DBC's zijn korter dan één jaar. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Het onderhandenwerk DBC's wordt gewaardeerd middels de groupermethode voor alle op einde boekjaar onderhanden DBC's. Om de onzekerheid van de dekking van de marge/kostprijs af te dekken wordt een voorziening getroffen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Negatieve en positieve saldi bij dezelfde banken worden gesaldeerd als een overeenkomst tot saldocompensatie is afgesloten. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan wordt dit toegelicht. In zowel 2022 als 2023 was geen sprake van vreemde valuta. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Bestemmingsreserves, Bestemmingsfondsen en Overige Reserves.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogen instrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

- Kapitaal: Onder Kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de stichting ingebrachte kapitaal.

- Bestemmingsreserves: Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de zorggroep een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

- Bestemmingsfondsen: Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

- Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen: Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

- Overige reserves: Onder overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de zorggroep vrij kunnen beschikken.

- Herwaarderingsreserve: De stichting vormt een herwaarderingsreserve voor waardevermeerderingen van activa waarvan waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening worden opgenomen en waarvoor geen frequente marktwaarderingen bestaan. Het gerealiseerde deel van de herwaarderingsreserve wordt ten gunste van de overige reserves gebracht.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde. De rentemutatie wordt ten laste danwel ten gunste gebracht van de financiële baten en lasten. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Stichting de Opbouw kent een aantal voorzieningen die door alle Zorgorganisaties gevormd worden ten laste van het resultaat. Deze voorzieningen worden hierbij toegelicht:

- Voorziening doorbetaling bij ziekte: Een voorziening wordt gevormd voor de periode dat de zorggroep het eigen risico draagt en het betrouwbaar in te schatten is welke periode de medewerker ziek blijft en een ziekteuitkering (het 2e ziektejaar), loongerelateerde uitkering (gedurende de volgende 2 jaar) of een WGA-uitkering (vervolgens gedurende maximaal 8 jaar) ontvangt. In de voorziening wordt opgenomen de last op basis van het volledige bruto loon, de part-time factor en een opslag voor sociale lasten en voor het 2e ziektejaar pensioenlasten. Per medewerker wordt een inschatting gemaakt van de kans dat een medewerker ziek blijft en in de WGA terecht komt en wat het percentage arbeidsongeschiktheid zal zijn. Voor het 2e ziektejaar is ervoor gekozen de medewerkers voor 70% van het loon op te nemen in de voorziening. Voor de kosten die per medewerker gemaakt worden om te re-integreren wordt naar rato van de kans dat de medewerker arbeidsongeschikt blijft een bedrag per jaar als kosten voorzien. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

- Voorziening Jubileumuitkeringen: De cao's van de zorggroep kennen verschillende jubilea waarbij een uitkering uitgekeerd dient te worden (Cao GHZ & VVT: 12,5-jarig, 25-jarig en 40-jarig dienstverband en uitkering bij bereiken AOW-leeftijd). De voorziening wordt bepaald op basis van opbouw in jaarlagen, salaris van medewerkers, blijfkans en contante waarde.

- Voorziening Regeling vervroegd uitreden: Op grond van artikel 7.3.2 van de CAO VVT 2022-2024 hebben medewerkers die aantoonbaar 45 jaar in de Sector Zorg en Welzijn hebben gewerkt, waarvan minimaal 20 jaar in een functie die wordt aangemerkt als zwaar beroep, recht om vervroegd uit dienst te treden. Op het moment van aanspraak moeten zij de laatste 5 jaar op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn geweest bij een werkgever binnen de VVT. De regeling loopt van 1 september 2021 tot en met 31 december 2025. De uitkeringsfase loopt door na 31 december 2025 tot aan de AOW gerechtigde leeftijd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

De belangrijkste grondslagen die hierbij zijn gehanteerd zijn:

— Inschatting welke medewerkers voldoen aan de voorwaarden, in dienst blijven bij de Opbouw en gebruik zullen maken van de regeling. Op basis van deelwaarnemingen is van deze groep medewerkers ingeschat dat 2,5% zal voldoen aan de voorwaarden van de regeling en gebruik gaat maken van de regeling.

— Disconteringsvoet: 3,47%;

— Sterfttekans: 5%

Medewerkers kunnen gebruik maken van deze regeling tot ultimo 2025.

In de komende jaren zullen ervaringscijfers worden opgebouwd, waarbij uiteindelijk ultimo 2025 duidelijk is welke medewerkers gebruik maken van de regeling. De mogelijkheid bestaat derhalve dat in de komende jaren naar voren komt dat er meer medewerkers dan op dit moment is ingeschat gebruik gaan maken van deze regeling. Voor deze medewerkers is geen voorziening in de balans opgenomen en zal de verplichting in komende jaren worden verantwoord.

Indien van toepassing is bij de bepaling van de voorzieningen een disconteringsvoet gebruikt van 3,47%, tenzij anders vermeld.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan een jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Financial lease

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Bij financial lease wordt het leaseobject en de daarmee samenhangende schuld bij aanvang van de leaseperiode verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of de lagere contante waarde van de minimale leasebetalingen, waarbij discontering plaatsvindt op basis van de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject. Na eerste verwerking worden de minimale leasebetalingen gesplitst in rente en aflossing. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig aan elke periode toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet. De relevante activa wordt afgeschreven over de resterende gebruiksduur. De financial leaseverplichtingen worden opgenomen tegen de waarde van de toekomstige betalingsverplichtingen. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterherstel toegepast.

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening bestaan uit opbrengsten Zorgverzekeringswet, Wet Langdurige Zorg, beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties en baten uit onderaanneming.

Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, het waarschijnlijk is dat de vergoeding met betrekking tot de zorgverlening aan de rechtspersoon zal toevloeien, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien, op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Opbrengsten uit beroeps- en bedrijfsmatige zorgverlening worden opgenomen naar rato van de mate waarin de prestaties zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van dienstverlening verrichte prestaties in verhouding tot de totaal te verrichten prestaties. De kostprijs van deze zorgverlening wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Zorgopbrengsten

De zorggroep maakt jaarlijks afspraken met de zorgkantoren voor de financiering van haar Langdurige zorg-dienstverlening. Budgetaanpassingen uit oude jaren, die in het boekjaar zijn geconstateerd, worden aan het huidige boekjaar toegerekend. De zorggroep sluit overeenkomsten af met zorgverzekeraars en gemeenten voor levering van zorg uit de ZVW, WMO en Jeugdwet. De opbrengsten uit de geleverde zorg worden verantwoord rekening houdend met de geldende contractafspraken en eventuele productieplafonds. De omzet DBC's / DBC-zorgproducten wordt bepaald op basis van de declarabele prestaties die zijn afgeleid uit een subtraject en zorgactiviteiten via de door de Nza vastgestelde beslisbomen.

Opbrengsten Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Bij het bepalen van de WMO-omzet en Jeugdwet-omzet heeft de instelling de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. In de praktijk kan het lang duren voordat de geleverde WMO-zorg en jeugdhulp in een kalenderjaar definitief wordt afgerekend door de gemeenten. Hierdoor is er beperkte onzekerheid over het vergoeden van overproductie en kunnen gemeenten geleverde zorg ter discussie stellen, waardoor deze mogelijk niet wordt vergoed. De Raad van Bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2024 of later.

Overige opbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning, zoals subsidies en overige dienstverlening (aan cliënten). De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot het eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies hebben betrekking op gesubsidieerde uitgaven en worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen. Exploitatiesubsidies worden verwerkt zodra er een redelijke zekerheid is dat aan de gestelde subsidievoorwaarden wordt voldaan en de subsidie daadwerkelijk zal worden verkregen. Exploitatiesubsidies worden gepresenteerd onder de 'overige bedrijfsopbrengsten'.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door Stichting de Opbouw.

Voor beloningen met opbouw van rechten (sabbatical, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan of vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten).

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Wij verwijzen hiervoor naar de grondslagen ten aanzien van de voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

De zorggroep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de zorggroep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De zorggroep betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Voor pensioenfonds geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. In april 2024 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 108,6% (bron: www.pfzw.nl). Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125%. De zorggroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De zorggroep heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij betrekking hebben rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij betrekking hebben. In de rentebaten en -lasten worden ook de resultaten van het afsluiten van instrumenten om het renterisico te verkleinen verwerkt. Dekken deze instrumenten het renterisico van een of meerdere leningen helemaal af dan worden alleen de betaalde en/of ontvangen rentetermijnen verantwoord. Bestaat er geen complete afdekking van het risico dan worden deze instrumenten zelfstandig op marktwaarde gewaardeerd.

De rentederivaten, die door de zorggroep aangehouden worden, hebben tot doel het afdekken van het renterisico. Variabele rente wordt middels dit instrument omgezet in vaste rente.

Leasing

De zorggroep kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Financiële lease

Voor de grondslagen ten aanzien van financiële lease verwijzen wij naar de grondslagen ten aanzien van financiële lease op de balans.

Operationele lease

Als de zorggroep optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

3.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4. Grondslagen van segmentering

De segmentering in de gesegmenteerde resultatenrekening worden de volgende segmenten gepresenteerd. Gehandicaptenzorg, Ouderenzorg, Overig (Stichting de Opbouw/Stichting Lijn5) en Stichting Steun De Opbouw.

5. Grondslagen van kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen en beleggingen die relatief eenvoudig en zonder risico kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge-accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge-accounting is beëindigd.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

6. Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening blijken worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

7. Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	189.132	204.903
Bij: investeringen	14.091	6.398
Af: afschrijvingen	15.279	15.740
Af: bijzondere waardeverminderingen	67	-
Af: desinvesteringen	604	6.429
Boekwaarde per 31 december	<u><u>187.272</u></u>	<u><u>189.132</u></u>

Toelichting:

Gebouwen en terreinen met een boekwaarde van € 115,2 miljoen (2022: € 108,2 miljoen) zijn hypothecair verbonden aan kredietinstellingen en zijn de machines en installaties verpand.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa, per activagroep, wordt verwezen naar bijgevoegd geconsolideerd mutatieoverzicht materiële vaste activa onder 3.1.6. In de materiële vaste activa, in de categorie Bedrijfsgebouwen en -terreinen, is een pand opgenomen dat als financiële lease kwalificeert. Dit betreft een pand met een langdurige huurovereenkomst, waarbij Stichting de Opbouw economisch als eigenaar gezien kan worden.

De investeringen (incl. investeringen in MVA in uitvoering) betreffen in 2023 voornamelijk de verbouwing en uitbreiding van het pand Westerkoogweg inclusief inventaris, terreinontwikkeling en daarnaast de aanschaf van een nieuw pand. Daarbij is ook geïnvesteerd in hardware en telecom.

In 2023 is een boekverlies gerealiseerd op desinvesteringen van € 196.000.

De zorggroep heeft aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering geïdentificeerd. Dit betreft het pand aan de Generaal Foulkesweg te Wageningen. Hierop heeft in 2023 een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden van € 67.000. Het besluit om dit pand te verkopen is genomen in 2023. Het pand is afgewaardeerd naar de directe opbrengstwaarde.

Op de materiële vaste activa is in de afgelopen jaren een totale bijzondere waardevermindering toegepast van in totaal € 6,3 miljoen. Deze zijn in het verleden in mindering gebracht op de aanschafwaarde.

2. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Gereed product en handelsgoederen	44	93
Totaal voorraden	<u><u>44</u></u>	<u><u>93</u></u>

Toelichting:

De voorraden van de groep bestaat met name uit emballage.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	1.070	738
Totaal onderhanden werk	<u>1.070</u>	<u>738</u>

Toelichting:

De toename van de OHW positie wordt enerzijds veroorzaakt door hogere productie op drie dagcentra (Baarn, Bilthoven en Soest) en anderzijds door stijging van de tarieven voor dagbehandeling.

4. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- Handelsdebiteuren	570	775
- Overige vorderingen	4.095	4.020
- Overlopende activa	1.890	944
- Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.910	4.205
Totaal vorderingen	<u>8.465</u>	<u>9.944</u>

Toelichting:

De daling van debiteurenpositie is een momentopname. Onder de overige vorderingen is ondermeer de OHW positie jeugdwet (€1,1 miljoen), vordering op de zorgverzekeraar (€1,0 miljoen) en de bankgaranties van Stichting Silverein (€ 0,4 miljoen) opgenomen. Daarnaast bestaat de overlopende activa uit transitorische posten waar verdeling van kosten naar de juiste jaren op plaatsvindt. De overige vorderingen zijn afgenomen ten opzichte van 2022 toegenomen door vooruitbetaling op softwarelicenties.

Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>Totaal</u>
Saldo per 1 januari	195	3.894	0	4.089
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	0	0	1.910	1.910
Bij/af: correcties voorgaande jaren	-195	330	0	135
Bij/af: betalingen/ontvangsten	0	-4.224	0	-4.224
Saldo per 31 december (* x € 1.000)	0	0	1.910	1.910

Stadium van vaststelling (*)

a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraar

c = definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort

- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.910	4.205
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-	116
	<u>1.910</u>	<u>4.089</u>

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten jaar t

Af: Vergoedingen ter dekking van wettelijk budget

Financieringstekort / overschot

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten jaar t	263.196	248.161
Af: Vergoedingen ter dekking van wettelijk budget	261.286	244.267
Financieringstekort / overschot	<u>1.910</u>	<u>3.894</u>

Toelichting:

De openstaande vorderingen van 2022 zijn ontvangen in 2023, inclusief verrekening van voorgaande jaren. Het financieringsverschil 2023 wordt gevormd door de ontvangen bevoorschotting die beter aansluit op de gerealiseerde omzet WLZ. Zo is de tariefstijging inzake VG7 grotendeels via bevoorschotting uitbetaald.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

5. Effecten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	<u>x € 1.000</u>	<u>x € 1.000</u>
Totaal effecten	13.165	11.492

Toelichting:

De effecten betreft de aandelenporteuille van Stichting Steun De Opbouw. Voor een nadere specificatie van de effecten wordt verwezen naar de staat van effecten, 3.1.9.

De waarde van de effecten is gestegen ten opzichte van vorig jaar in verband met aankopen en daarnaast is de marktwaarde van de totale portefeuille gestegen.

De effecten staan ter vrije beschikking van de organisatie.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	<u>x € 1.000</u>	<u>x € 1.000</u>
- Bankrekeningen	31.502	39.720
- Kassen	116	136
- Depot	6.841	6.841
- Kruisposten	49	146
Totaal liquide middelen	<u>38.508</u>	<u>46.843</u>

Toelichting:

De liquide middelen die deels ter vrije beschikking staan betreffen gelden uit hoofde van door de bank afgegeven garanties (€ 487k) en gelden die in een depot zijn gestort bij ABNAMRO en BNG (totaal € 6,8 mln.) uit hoofde van de financieringsovereenkomst. De financieringsfaciliteit van €10.000.000 is in 2024 niet beschikbaar als gevolg van de met de bank gemaakte afspraken. Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de langlopende leningen.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- Kapitaal	202	202
- Bestemmingsreserve	6.038	6.038
- Bestemmingsfonds	74.466	79.048
- Overige reserves	10.233	16.923
	<u>90.939</u>	<u>102.211</u>

Verloop 2023

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-23</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-23</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	202	-	-	202

Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-23</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-23</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve	6.038	-	-	6.038

Bestemmingsfonds

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-23</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-23</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsfonds	79.048	-4.582	-	74.466

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-23</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-23</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Overige reserves	16.923	-6.690	-	10.233

Verloop 2022

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-22</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	202	-	-	202

Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-22</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsreserve	4.831	1.207	-	6.038

Bestemmingsfonds

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-22</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Bestemmingsfonds	70.292	8.756	-	79.048

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-22</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Overige reserves	19.617	-2.694	-	16.923

Toelichting:

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Bestemmingsreserve, Bestemmingsfonds en Overige Reserves. Het bestemmingsfonds daalt met € 4,6 miljoen en de algemene reserves dalen met € 6,7 miljoen. De algemene reserves zien toe op een deel van het resultaat binnen Stichting de Opbouw en Stichting Steun de Opbouw.

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-11.272	7.270
Totaalresultaat van de instelling	<u>-11.272</u>	<u>7.270</u>

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

8 Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Oprenting en verandering disconteringsvoet	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Jubileumuitkeringen	1.368	377	266	145	114	1.221
Doorbetaling bij ziekte	8.027	6.583	613	1.883	1.284	10.830
Regeling vervroegd uittreden (RVU)	462	221	219	50	97	317
Totaal voorzieningen	<u>9.857</u>	<u>7.181</u>	<u>1.098</u>	<u>2.078</u>	<u>1.495</u>	<u>12.368</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-23 x € 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	3.034
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	9.334
Hiervan > 5 jaar	2.150

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubileumuitkeringen heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, de blijf- en sterftkans de voorziening is grotendeels langlopend. Circa € 0,1 miljoen (2022: circa € 0,1 miljoen) heeft een looptijd korter dan 1 jaar. Bij de bepaling van de voorziening zijn de volgende belangrijkste actuariële grondslagen gehanteerd:

Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 3,47% (2022: 2,0%).

De voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU) is gevormd voor de in 2021 nieuw in de Cao verpleging en verzorging opgenomen regeling waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden vervroegd kunnen uittreden met behoud van een deel van het salaris.

De voorziening doorbetaling bij ziekte wordt getroffen voor de doorbetaling van het loon in het tweede ziektejaar plus het WGA risico welke de zorggroep loopt doordat zij eigen risicodragers is.

De zorggroep is vanaf 2015 eigen risicodragers waardoor deze voorziening zich nog in de opbouwende fase bevindt. Hierdoor neemt de voorziening nog jaarlijks toe, mede door de toename van het aantal langdurig zieken.

De dotatie van € 6,6 miljoen (2022: € 4,0 miljoen) van de voorziening langdurig zieken wordt veroorzaakt door instroom van nieuwe medewerkers en de verandering van disconteringsvoet van 2,0% naar 3,47%. De vrijval van € 1,3 miljoen (2022: € 3,7 miljoen) wordt grotendeels veroorzaakt door uitstroom van medewerkers uit de voorziening in boekjaar 2023 als gevolg van herstel of instroom in de IVA (inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten).

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9 Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Schulden aan banken	81.297	87.691
Overige schulden (leaseverplichting)	<u>1.325</u>	<u>2.138</u>
Totaal langlopende schulden	<u><u>82.622</u></u>	<u><u>89.829</u></u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari	96.975	104.135
Af: aflossingen	7.156	7.160
Stand per 31 december	<u>89.819</u>	<u>96.975</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	7.197	7.146
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>82.622</u></u>	<u><u>89.829</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.197	7.146
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	82.622	89.829
Hiervan > 5 jaar	45.577	62.942

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende leningen wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden, paragraaf 3.1.7. de aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de 13. kortlopende schulden.

Door een huuraanpassing van de Bremhorst (financial lease) per 01-07-2023 wijken de aflossingen in 2023 licht af van de aflossingsverplichting per 31-12-2022.

De verstrekte zekerheden ten behoeve van de langlopende schulden bestaan uit (hypothecaire) zekerheden op bedrijfsgebouwen en -terreinen en pandrecht op voorraden, machines en installaties, en vorderingen.

Voor de in 2018 afgesloten financieringsfaciliteit met de ABN AMRO bank en de BNG dient aan een aantal convenanten te worden voldaan, zie ook de grondslag continuïteitsveronderstelling. De grondslag voor de berekening van de convenanten betreft de geconsolideerde cijfers exclusief Stichting Steun De Opbouw. De solvabiliteitsratio dient hoger of gelijk te zijn dan 25%, de Debt Service Coverage Ratio moet eind 2023 hoger dan of gelijk te zijn aan 1,5 en de EBITDA dient minimaal € 17 miljoen te zijn.

De solvabiliteitsratio ligt ruim boven de norm. In Q2 t/m Q4 2023 zijn twee ratio's (DSCR en EBITDA LTM) in het convenant met de banken niet behaald. Hetzelfde geldt voor Q1 2024. De banken hebben middels een overeenkomst afstand gedaan van de rechten die zij hebben met betrekking tot de doorbreking van de bankratio's. Voor de resterende kwartalen van 2024 zijn hierover nadere afspraken gemaakt met de banken. Management verwacht daarom vanaf Q2 2024 weer aan de bankratio's te kunnen voldoen.

De leningen staan op naam van Stichting De Opbouw of de zorgorganisaties. In de bijlage 3.1.7 Overzicht langlopende schulden zijn de leningen per zorgorganisatie gegroepeerd.

De gewogen gemiddelde rente op de vastrentende langlopende schulden van € 60,1 miljoen is 1,87% (2022: 1,78%) en de gewogen gemiddelde resterende looptijd is 10,60 jaar (2022: 10,35 jaar). Voor de langlopende leningen, exclusief waarborghypotheken, leningen met een variabele rente, langlopende leaseverplichting en leningen met een restschuld lager dan € 100 duizend is de reële waarde berekend. De reële waarde van de leningen wijkt in belangrijke mate af van de nominale waarde.

De zorgorganisaties binnen de groep hebben een hoofdelijkheidsverklaring afgegeven voor de leningen bij BNG en ABN AMRO bank.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

10 Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

De specificatie overige schulden is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	6.793	6.809
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	5.815	5.066
Belastingen en sociale premies	7.174	7.006
Schulden terzake pensioenen	3.999	3.746
<u>Overige schulden:</u>		
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen extern (incl lease)	7.197	7.146
Vakantiegeld	4.743	4.522
Vakantiedagen	8.584	7.512
Reservering balansverlof	8.822	6.563
Reservering eindejaarsuitkering	339	321
Te betalen ORT	853	903
Vooruitontvangen bedragen	198	2.232
Schulden aan medewerkers	109	224
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-	116
Overige overige schulden	<u>7.969</u>	<u>4.177</u>
Subtotaal Overige Schulden	38.814	33.716
Totaal kortlopende schulden	<u><u>62.595</u></u>	<u><u>56.343</u></u>

Toelichting:

De overige schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

De schulden aan banken betreft het debetsaldo van de rekeningcourantfaciliteit van stichting Lijn5. Deze rekeningcourantfaciliteit valt binnen het totaal financieringspakket bij de ABN waarvoor zekerheden zijn gesteld in de vorm van hypotheek en pandrechten. Tegenover deze schuld aan banken staan onder de liquide middelen vorderingen op banken.

De toename van de schulden aan leveranciers wordt verklaard door een groter aantal facturen wat ultimo 2023 open staat. Daarnaast is de gemiddelde hoogte per factuur hoger dan in 2022 door inflatie en staan deze langer open.

Ondanks dat het aantal te reserveren PBL-uren is afgenomen door een daling van het aantal FTE, heeft een stijging van het gemiddeld uurloon, als gevolg van diverse cao loonsverhogingen en een hogere opslag sociale lasten (van 25% in 2022 naar 49% in 2023) er voor gezorgd dat het saldo is toegenomen. Daarnaast vervalt het balansverlof vanaf 2023 na 10 jaar (t.o.v. 5 jaar hiervoor).

De overige overige schulden bestaan uit diverse reserveringen voor nog te ontvangen facturen die betrekking hebben op 2023, maar per 31-12-2023 nog niet ontvangen zijn, zoals bijvoorbeeld accountantskosten en PNIL. Stijging van deze kostenreserveringen hangen samen met de toenemende kosten binnen de Opbouw door bijvoorbeeld indexaties en toename van PNIL.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2023. Zorggroep De Opbouw is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2023.

Meerjarige financiële verplichtingen

	Binnen 1 jaar (2024)	1 tot 5 jaar (2025-2028)	na 5 jaar >2028
Huur- en leaseverplichtingen binnen 1 jaar:	€ 5,3 Miljoen	€ 8,9 Miljoen	€ 7,4 Miljoen
Investeringsverplichting	€ 4,1 Miljoen	€ 4,8 miljoen	Nihil

Er zijn bankgaranties verstrekt van in totaal € 487.000 (2022: € 409.000).

Toelichting:

Er zijn in 2023 voor € 2,5 miljoen investeringsverplichtingen aangegaan die betrekking hebben op lopende projecten in 2024. Het betreft hierbij zowel investeringsverplichtingen in vastgoed als in ICT. Alle onder De Opbouw vallende groepsonderdelen zijn juridisch aansprakelijk voor elkaar.

Waarborgfondsen voor de zorgsector

De zorggroep heeft in het kader van het WfZ-deelnemerschap een obligoverplichting richting het WfZ. Dit houdt in dat indien het eigen vermogen van het WfZ onvoldoende zou blijken om aan de garantieverplichtingen te voldoen en WfZ wordt aangesproken op zijn garantieverplichtingen, WfZ een beroep kan doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. De omvang van het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen van de deelnemer. De omvang van dit obligo bedraagt ultimo 2023 € 11K.

Fiscale eenheid

Zorggroep de Opbouw vormt tezamen met de tot de zorggroep behorende zorgorganisaties, exclusief Stichting Steun De Opbouw, een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting; elk der zorgorganisatie is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken zorgorganisaties. Afrekening tussen zorggroep de Opbouw en haar zorgorganisaties vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

Onderlinge aansprakelijkheid binnen de groep

Volgens de statuten van alle stichtingen binnen de groep zijn alle tot de groep behorende rechtspersonen over en weer aansprakelijk voor elkaars tekorten, met uitzondering van Stichting Steun De Opbouw.

VPB-plicht jeugdzorg

Rechtspersonen vallen in het algemeen onder de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, waarbij voor stichtingen geldt dat ze belastingplichtig zijn indien en voor zover zij een onderneming drijven. Voor de jeugdzorg geldt er een VPB plicht vanaf 2015. Echter is hier veel discussie over. De zorggroep besloot geen rekening te houden met een eventuele belastingplicht voor de activiteiten van Stichting Lijn5. Mocht die plicht er uiteindelijk wel blijken te zijn, dan is het risico zeer beperkt in verband met de verlieslatendheid en de zeer beperkte omvang van de jeugdzorg binnen de groep.

3.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Financiële instrumenten

Algemeen

Toelichting:

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De onderneming zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder interest rate swaps om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden.

Zorggroep de Opbouw loopt een kredietrisico over overige vorderingen en overlopende activa, vorderingen uit hoofde van bekostiging, de liquide middelen en de niet in de balans opgenomen positieve marktwaarde van afgeleide financiële instrumenten. Het kredietrisico per jaareinde is voor circa € 29,1 miljoen (2022: circa € 38,9 miljoen) geconcentreerd bij banken met tenminste een A-rating. Dit is conform het binnen de zorggroep gehanteerde treasurybeleid.

Daarnaast is er per jaareinde een kredietrisico aanwezig op OHW DBC's van € 1,0 miljoen, net als op vorderingen uit hoofde van financieringstekort van €1,9 miljoen. Hierover is reeds overeenstemming met zorgkantoren. Daarnaast zijn er nog vorderingen en schulden uit voorgaande jaren met een totaal saldo van nagenoeg € 0. De debiteuren en overige vorderingen betreffen € 4,4 miljoen. De vorderingen hebben voornamelijk betrekking op posities met betrekking tot zorgverzekeraars, gemeenten en zorgkantoren. Vorderingen op gemeenten en zorgkantoren zijn afgenomen en zeer beperkt. Samenvattend betekent dit dat de zorggroep per jaareinde een totaal kredietrisico heeft van € 7,6 miljoen (2022: € 11,0 miljoen).

Voor vorderingen en schulden met variabele rente afspraken loopt zorggroep De Opbouw risico ten aanzien van variabiliteit in de resultatenrekening van de toekomstige uitgaande rentekasstromen. Dit risico is ultimo 2023 voor € 10 miljoen (2022: € 15 miljoen) afgedekt middels renteswaps en een rentecap. De boekwaarde van deze rentecap bedraagt € 350 duizend. De totale uitstaande positie van variabel rentende leningen is ultimo 2023 € 27,6 miljoen (2022: € 30,7 miljoen). Alle derivaten betreffen plain vanilla interest rate swaps waarbij de onderneming een vaste rente betaalt en een variabele rente gebaseerd op Euribor ontvangt.

Indien de rente per 31-12-2023 1% zou stijgen/dalen, waarbij alle andere variabelen constant worden gehouden, zal de rentelast op basis van de huidige leningenportefeuille met ruim € 0,1 miljoen in 2024 stijgen/dalen.

De zorggroep bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde leningconvenanten te blijven. Voor een toelichting op realisatie van de gestelde leningconvenanten wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden. Met betrekking tot de afgeleide instrumenten bestaan geen afspraken tot wederzijdse onderpandverplichting, wanneer de marktwaarde van de afgeleide financiële instrumenten buiten een afgesproken bandbreedte komt. Daarnaast kennen de derivatencontracten geen zogenaemde 'break clauses' die de zorggroep zou kunnen verplichten de negatieve marktwaarde tussentijds af te rekenen.

Ultimo 2023 beschikt de zorggroep over de volgende kredietruimte:

Een rekening-courantkrediet van € 10 miljoen bij ABN AMRO bank. De te betalen rente bedraagt Euribor plus 85 basispunten. De zorggroep maakt gebruik van rente en saldocompensatie, waardoor maximaal geprofiteerd wordt van compensatie van openstaande vorderingen en schulden bij ABN AMRO bank.

Voor de afgeleide financiële instrumenten geldt dat deze uitsluitend overeen worden gekomen met onze huisbankiers, waarbij ook de (langlopende) leningen en financieringsarrangementen zijn aangegaan, waarvoor deze instrumenten afdekking van renterisico's beogen. Deze instrumenten worden aangegaan voor maximaal de omvang van de verwachte financieringsbehoefte op basis van aangegane investeringsverplichtingen, in combinatie met de verwachte ontwikkelingen van de kasstromen. De contractvorm is de, tussen banken en WfZ overeengekomen, standaard, waarbij geen sprake is van de mogelijkheid voor de bank om extra zekerheden te vragen, boven de in het financieringsarrangement reeds overeengekomen zekerheden. Van mogelijke extra liquiditeitsrisico's als gevolg van de afgeleide financiële instrumenten is dus geen sprake.

Een overzicht van de huidige afgeleide financiële instrumenten staat hieronder. Deze bestaan uit 2 renteswaps en 1 rentecap. In het overzicht zijn ook de ontwikkelingen in de marktwaarde te zien per ultimo 2022 en ultimo 2023. Stichting de Opbouw past kostprijshedge accounting toe. Er is sinds 1 mei 2013 een effectieve hedgerelatie ontstaan, waardoor het niet meer nodig is om de mutatie van de marktwaarde van de afgeleide financiële instrumenten in het resultaat te verwerken. Per 30 april 2013 is een waardering van de marktwaarde van de afgeleide financiële instrumenten gemaakt, deze waardering is vastgezet. Gedurende de looptijd van de afgeleide rentederivaten valt de op de balans geplaatste post vrij. Waardering rentederivaten ultimo 2023: € 0,4 miljoen jaarlijks vrij ten gunste van het resultaat (2022: € 0,2 miljoen). Per saldo worden hierdoor de komende 5 jaar lagere rentelasten in het resultaat gepresenteerd.

Overzicht waardering Renteswaps/caps 2023 (x € 1.000)

Afsluitdatum	Startdatum	Einddatum	Hoofdsom	Vaste rente	31-12-2023	31-12-2022
20-7-2012	1-10-2012	1-10-2027	€ 5.000	2,07%	€ 75	€ 217
20-7-2012	2-5-2013	1-5-2028	€ 5.000	2,15%	€ 52	€ 227
Totaal waardering renteswaps ultimo jaareinde					€ 127	€ 444
11-2-2015	1-10-2015	1-10-2025	€ 5.000	0,65%	€ 227	€ 350
Totaal waardering rentederivaten ultimo jaareinde					€ 354	€ 795

Wijziging in reële waarde sinds eerste verwerking

Derivaten in hedgerelatie	31-12-2023	31-12-2022
Effectieve deel van de hedgerelatie	€ 10 miljoen	€ 15 miljoen
	€ 10 miljoen	€ 15 miljoen

De variabele rente wordt berekend als de driemaands Euribor aan het begin van de renteperiode. De te betalen rente voor de rentederivaten wordt berekend als de te betalen vaste rente minus de te betalen variabele rente. De gemiddelde te betalen vaste rente was ultimo 2023 1,62%.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden en kortlopende schulden aan kredietinstellingen wijkt gering af van de boekwaarde.

3.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	198.635	79.944	51.637	4.384	334.600
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	68.976	43.662	32.831	-	145.469
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>129.660</u>	<u>36.282</u>	<u>18.806</u>	<u>4.384</u>	<u>189.131</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	6.307	4.462	2.524	798	14.091
- In gebruik genomen in boekjaar	-	-	-	-	-
- herwaarderingen	-	-	-	-	-
- afschrijvingen	5.313	4.602	5.364	-	15.279
- bijzondere waardeverminderingen	67	-	-	-	67
- terugname bijz. waardeverminderingen	-	-	-	-	-
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	2.651	171	4.242	-	7.064
cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	2.392	168	3.900	-	6.460
per saldo	259	3	342	-	604
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>668</u>	<u>-143</u>	<u>-3.182</u>	<u>798</u>	<u>-1.860</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	202.291	84.235	49.919	5.182	341.627
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	71.964	48.096	34.295	-	154.355
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>130.327</u>	<u>36.139</u>	<u>15.624</u>	<u>5.182</u>	<u>187.272</u>
Afschrijvingspercentage:	0 - 33%	3 - 20%	5 - 33%	0,0%	

3.1.7 GECONSOLIDEERD OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN 2023

Stichting De Opbouw	
Rapportage jaar	2023

Verstrekker	Leningnummer	Afsluitdatum	Hoofdsom	Looptijd	Soort Lening	Rente (%)	restschuld 31-12-2022	Nieuwe Leningen	Verschuldigde		Restschuld 31-12-2023	Restschuld 31-12-2028	Resterende looptijd 31-12-2023	Affossings- wijze	Aflissing 2024	Slottermijn	Rente herziening datum
									Aflissing 2023	Rente (€) 2023							
ABN AMRO	42.73.34.381	01-01-15	€ 5.000.000	11	Hypotheclair	5,85%**	€ 3.450.000		€ 200.000	171.551	€ 3.250.000	€ 0	2	Lineair	€ 200.000	€ 3.000.000	01-01-26
ABN AMRO	49.35.15.232	01-11-15	€ 10.000.000	10	Hypotheclair	6,155%**	€ 7.200.000		€ 400.000	379.752	€ 6.800.000	€ 0	2	Lineair	€ 400.000	€ 6.100.000	01-10-25
ABN AMRO	42.27.41.086	01-01-17	€ 10.000.000	10	Hypotheclair	5,905%**	€ 4.250.000		€ 1.000.000	187.246	€ 3.250.000	€ 0	4	Lineair	€ 1.000.000		nvt
ABN AMRO	82.88.63.504	01-11-18	€ 10.000.000	10	Hypotheclair	1,800%	€ 8.000.000		€ 500.000	140.313	€ 7.500.000	€ 0	5	Lineair	€ 500.000	€ 5.125.000	01-10-28
ABN AMRO	87.75.25.706	26-10-21	€ 17.625.000	10	Hypotheclair	4,845%**	€ 15.750.000		€ 1.500.000	623.398	€ 14.250.000	€ 6.750.000	8	Lineair	€ 1.500.000	€ 2.625.000	01-07-31
ABN AMRO	10.04.93.637	26-10-21	€ 11.343.750	10	Hypotheclair	1,050%	€ 10.968.750		€ 375.000	114.267	€ 10.593.750	€ 8.718.750	8	Lineair	€ 375.000	€ 7.687.500	01-10-31
ABN AMRO / BNG	Lening 1	20-10-20	€ 20.000.000	10	Hypotheclair	2,075%	€ 13.819.274		€ 776.520	283.827	€ 13.042.754	€ 9.160.154	7	Lineair	€ 776.520	€ 7.828.244	01-10-30
ABN AMRO / BNG	Lening 2	01-11-21	€ 20.937.555	10	Hypotheclair	1,645%	€ 19.890.677		€ 837.502	325.613	€ 19.053.175	€ 14.865.666	8	Lineair	€ 837.502	€ 12.562.535	01-10-31
BNG	40.105098	15-12-92	€ 1.361.341	30	Hypotheclair	2,700%	€ 11.345		€ 11.345	0	€ 0	€ 0	0	Lineair	€ 0		nvt
BNG	40.105105	17-08-94	€ 657.981	40	Hypotheclair	1,550%	€ 193.193		€ 16.442	2.914	€ 176.751	€ 94.541	11	Lineair	€ 16.442		nvt
BNG	40.105104	17-08-94	€ 1.452.097	40	Hypotheclair	1,550%	€ 103.122		€ 8.776	1.559	€ 94.346	€ 50.464	11	Lineair	€ 8.776		nvt
BNG	40.105220	01-04-95	€ 2.450.413	40	Hypotheclair	2,520%	€ 765.754		€ 61.260	18.332	€ 704.494	€ 398.192	12	Lineair	€ 61.260		01-04-25
BNG	40.105249	01-11-95	€ 1.043.694	40	Hypotheclair	2,630%	€ 339.202		€ 26.092	8.544	€ 313.109	€ 182.647	13	Lineair	€ 26.092		01-11-25
BNG	40.105102	15-07-96	€ 2.132.767	40	Hypotheclair	2,450%	€ 733.139		€ 53.319	17.222	€ 679.820	€ 413.224	13	Lineair	€ 53.319		nvt
BNG	40.105109	01-10-04	€ 4.000.000	40	Hypotheclair	2,200%	€ 2.200.000		€ 100.000	47.673	€ 2.100.000	€ 1.600.000	22	Lineair	€ 100.000		01-10-26
Obligatie		0	€ 227	0	Rijk (WFZ)	0,000%	€ 227		€ 0	0	€ 227	€ 227	0	Affossingsvrij	€ 0		nvt
Obligatie		0	€ 45.378	0	Rijk (WFZ)	0,000%	€ 499		€ 0	0	€ 499	€ 499	0	Affossingsvrij	€ 0		nvt
TOTAAL CBO			€ 118.050.203				€ 87.675.182		€ 5.866.257	€ 2.322.208	€ 81.808.925	€ 42.234.365			€ 5.854.912	€ 44.928.279	
WoonZorg Nederland (WZN)	huur Bremhorst	01-10-01	€ 9.115.000	25	Leasecontract	6,400%	€ 2.852.415		€ 724.542	164.800	€ 2.127.873	€ 0	3	Lineair	€ 802.828		nvt
BNG	40.105106	28-01-97	€ 8.894.092	40	Hypotheclair	2,730%	€ 3.168.520		€ 222.352	99.016	€ 2.946.168	€ 1.834.406	14	Lineair	€ 222.352		01-02-32
TOTAAL Silverein			€ 18.009.092				€ 6.020.935		€ 946.894	€ 263.816	€ 5.074.041	€ 1.834.406			€ 1.025.180		
BNG	40.105183	01-08-93	€ 907.560	30	Hypotheclair	3,010%	€ 45.470		€ 30.313	974	€ 15.157	€ 0	1	Lineair	€ 15.157		n.v.t.
BNG	40.105184	15-06-99	€ 907.560	30	Hypotheclair	2,730%	€ 196.638		€ 30.252	4.540	€ 166.386	€ 15.126	6	Lineair	€ 30.252		n.v.t.
BNG	40.105185	15-01-08	€ 2.590.000	30	Hypotheclair	1,600%	€ 1.295.000		€ 86.333	20.202	€ 1.208.667	€ 777.000	15	Lineair	€ 86.333		n.v.t.
ABN AMRO	40.49.04.149	07-02-06	€ 2.380.985	22,5	Hypotheclair	1,600%	€ 582.018		€ 105.822	8.542	€ 476.196	€ 0	5	Lineair	€ 105.822		n.v.t.
TOTAAL Prinsstichting			€ 6.786.105				€ 2.119.126		€ 252.720	€ 34.258	€ 1.866.406	€ 792.126			€ 237.564		
BNG	40.105103	01-08-96	€ 544.536	40	Hypotheclair	2,450%	€ 187.184		€ 13.613	4.405	€ 173.571	€ 105.504	13	Lineair	€ 13.613		n.v.t.
BNG	40.105107	01-06-04	€ 1.000.000	40	Hypotheclair	3,520%	€ 537.500		€ 25.000	18.774	€ 512.500	€ 387.500	21	Lineair	€ 25.000		01-06-24
BNG	40.105252	28-12-87	€ 1.406.719	35	Hypotheclair	5,000%	€ 0		€ 0	0	€ 0	€ 0	0	Lineair	€ 0		n.v.t.
BNG	40.105225	02-05-94	€ 635.292	30	Hypotheclair	3,010%	€ 31.746		€ 21.164	610	€ 10.582	€ 0	1	Lineair	€ 10.582		n.v.t.
BNG	40.098999	05-04-94	€ 1.105.363	40	Rijk (WFZ) - onderhandse lening	3,250%	€ 109.860		€ 9.155	3.357	€ 100.705	€ 54.930	12	Lineair	€ 9.155		05-04-24
BNG	40.101641	01-05-96	€ 840.401	40	Rijk (WFZ) - onderhandse lening	1,400%	€ 294.140		€ 21.010	3.928	€ 273.130	€ 168.080	14	Lineair	€ 21.010		01-05-26
TOTAAL Zideris			€ 5.532.311				€ 1.160.431		€ 89.942	€ 31.074	€ 1.070.488	€ 716.014			€ 79.361		
Totaal hypothecaire leningen			€ 137.271.343				€ 93.718.533		€ 6.401.107	€ 2.479.271	€ 87.317.425	€ 45.353.176			€ 6.364.024		
Totaal onderhandse leningen			€ 1.945.764				€ 404.000		€ 30.165	€ 7.285	€ 373.835	€ 223.010			€ 30.165		
Totaal langlopende leaseverplichtingen			€ 9.115.000				€ 2.852.415		€ 724.542	€ 164.800	€ 2.127.873	€ 0			€ 802.828		
Totaal obligaties			€ 45.605				€ 726		€ 0	€ 0	€ 726	€ 726			€ 0		
TOTAAL			€ 148.377.711				€ 96.975.674		€ 7.155.814	€ 2.651.355	€ 89.819.860	€ 45.576.912			€ 7.197.017		

**Lening met variabele rente (niet vastrentend)

3.1.8 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIESREKENING

3.1.8.1 Gesegmenteerde winst- en verliesrekening

Ouderenzorg

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	16		
Zorgverzekeringswet		12.433	12.658
Wet langdurige zorg		122.902	116.259
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		79	227
Baten uit onderaanneming		88	79
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	19	1.723	1.735
Netto omzet		<u>137.225</u>	<u>130.958</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	20	3.510	3.376
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>140.735</u>	<u>134.332</u>
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	21	18.301	14.338
Lonen en salarissen	22	60.657	63.084
Sociale lasten	22	9.622	10.360
Pensioenlasten	22	5.072	5.437
Afschrijvingen op materiële vaste activa	23	6.128	6.142
Overige bedrijfskosten	26	39.580	33.326
Som der bedrijfslasten		<u>139.361</u>	<u>132.687</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		<u>1.375</u>	<u>1.646</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	853	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	-695	-297
RESULTAAT VOOR BELASTING		<u>158</u>	<u>-297</u>
		<u>1.533</u>	<u>1.349</u>
Belastingen	28	-	-
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.533</u></u>	<u><u>1.349</u></u>

Gehandicaptenzorg

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	16		
Zorgverzekeringswet		226	156
Wet langdurige zorg		140.698	131.944
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		91	86
Opbrengsten onderaanneming		928	1.229
		141.943	133.415
Opbrengsten Jeugdwet	17	8.189	6.872
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	19	3.206	2.744
Netto omzet		153.338	143.031
Overige bedrijfsopbrengsten	20	2.945	5.622
		2.945	5.622
Som der bedrijfsopbrengsten		156.283	148.653
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	21	22.070	13.943
Lonen en salarissen	22	66.540	65.226
Sociale lasten	22	10.586	10.226
Pensioenlasten	22	5.558	5.678
Afschrijvingen op materiële vaste activa	23	8.596	8.160
Overige bedrijfskosten	26	48.225	38.077
Som der bedrijfslasten		161.643	141.311
BEDRIJFSRESULTAAT		-5.360	7.342
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	-679	-73
		-679	-73
RESULTAAT VOOR BELASTING		-6.039	7.270
Belastingen	28	-	-
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR		-6.039	7.270

Overig (Stichting de Opbouw / Stichting Lijn5)

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	16	-	-
Zorgverzekeringswet		-	-
Wet langdurige zorg		-	-
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		-	-
Opbrengsten Jeugdwet	17	-	-
		-	-
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	19	-	-
Netto omzet		-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	20	17.640	25.703
Som der bedrijfsopbrengsten		17.640	25.703
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	21	4.001	2.309
Lonen en salarissen	22	5.954	4.288
Sociale lasten	22	792	562
Pensioenlasten	22	576	412
Afschrijvingen op materiële vaste activa	23	555	1.439
Overige bedrijfskosten	26	12.548	13.661
Som der bedrijfslasten		24.427	22.671
BEDRIJFSRESULTAAT		-6.787	3.032
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	1.866	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	-2.696	-1.748
RESULTAAT VOOR BELASTING		-830	-1.748
		-7.617	1.284
Belastingen	28	-	-
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR		-7.617	1.284

Stichting Steun De Opbouw

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	16	-	-
Netto omzet		-	-
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf			
Overige bedrijfsopbrengsten	20	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten		-	-
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	21	-	-
Lonen en salarissen	22	-	-
Sociale lasten	22	-	-
Pensioenlasten	22	-	-
Overige personele kosten	22	-	-
Overige bedrijfskosten	26	655	749
Som der bedrijfslasten		655	749
BEDRIJFSRESULTAAT		-655	-749
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	27	744	65
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	-	-
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	27	762	-1.949
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	-	-
		1.506	-1.884
RESULTAAT VOOR BELASTING		851	-2.633
Belastingen	28	-	-
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR		851	-2.633

Resultaat naar segmenten

	<u>2023</u> x € 1.000	<u>2022</u> x € 1.000
Resultaat volgens gesegmenteerde winst- en verliesrekeningen:		
Ouderenzorg	1.533	1.349
Gehandicaptenzorg	-6.039	7.270
Overig (Stichting de Opbouw & Stichting Lijn5)	-7.617	1.284
Stichting Steun De Opbouw	851	-2.633
	<u>-11.272</u>	<u>7.270</u>
Resultaat volgens geconsolideerde winst- en verliesrekening	<u>-11.272</u>	<u>7.270</u>

3.1.9 STAAT VAN EFFECTEN STICHTING STEUN DE OPBOUW

STAAT VAN EFFECTEN										
Stichting Steun De Opbouw										
WAARDERING TEGEN REËLE WAARDE										
Omschrijving	%	Balans Marktwaarde 31-12-2022	Aankopen 2023	Uitloting verkopten 2023	Verkopten ABN 2023	Ongerealiseerd resultaat 2023	Gerealiseerd resultaat 2023	Aanschaf Waarde	Balans Marktwaarde 31-12-2023	Rente/dividend opbrengst 2023
Nederland 19-29	0,25%	1.990.089	0		2.023.334		33.245			48.070
Nederland 98-28	5,50%	988.389	0		1.008.299		19.910			
Nederland 23-44	3,25%	0	624.551		80.289	77.849	8.362	552.743	630.474	
Nederland 12-33	2,50%	0	1.746.227		212.297	55.484	5.493	1.527.825	1.594.908	
Nederland 20-30	0,00%	1.402.198	0		457.194	66.825	23.020	1.217.982	1.034.849	7.252
Nederland 22-32	0,50%	1.171.677	0		156.563	70.545	7.548	1.082.164	1.093.207	
Nederland Okt 23	0,00%	0	295.386		300.000	0	4.614	0	0	34.279
Sustainable world index 1/10000		4.112.193	0		2.635.098	313.849	355.905	1.368.535	2.146.849	
Lyxor MSCI Eur Lead UCITS ETF- Acc		0	321.124		0	7.477	0	321.124	328.601	
SPDR MSCI World Tech ETF EUR		505.404	584.599		584.764	-82.526	172.090	584.599	594.803	
Spdr SP500 ESG Leaders ETF		0	1.487.917		92.730	117.970	0	1.487.917	1.513.157	
Xtrackers world health care EUR		590.892	63.416		75.094	1.705	-942	384.905	579.977	10.463
NT World Small ESG Low Carbon		731.349	0		107.293	64.098	6.093	626.748	694.247	
Euro Corp Bond ESG UCITS ETF		0	1.210.161		146.416	70.376	0	1.069.690	1.134.121	
Euro Ultrashort Bond		0	784.877		0	-4.816	5.945	784.877	786.006	631
Germany Gov Bond 0-1yr.		0	1.030.956		0	2.713	0	1.030.956	1.033.669	
		11.492.191	8.149.216	0	7.879.369	761.547	641.283	12.040.065	13.164.868	100.696

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

BATEN

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
12 Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
12.1 Zorgverzekeringswet	12.659	12.813
12.2 Wet langdurige zorg	263.600	248.203
12.3 Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties*	171	314
12.4 Baten uit onderaanneming*	225	1.308
Totaal Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	276.655	262.638
13. Opbrengsten Jeugdwet		
	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Totaal Jeugdwet	8.189	6.872
14. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten		
<i>De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:</i>		
	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	2.751	2.367
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten*	2.968	2.113
Totaal	5.719	4.481

Toelichting:

De netto omzet laat een stijging zien van € 16,6 miljoen (+6%). Deze stijging is met name zichtbaar bij de Wlz (+ € 15,4 miljoen) en de Jeugdwet (+ € 1,3 miljoen). WMO laat een lichte stijging (+ € 0,4 miljoen) zien als gevolg van stijging van tarieven. Stijging van de Wlz wordt gerealiseerd bij de zorgorganisaties Prinsentichting (+ € 6,7 miljoen), Silverein (+€ 6,4 miljoen) en Zideris (+ € 2,2 miljoen). Dit heeft met name zijn oorsprong in stijgende tarieven, waarbij de maximumtarieven voor Wlz door de Nza zijn geïndexeerd met circa 7% voor 2023 en dit ook zijn weerslag heeft op de tarieven binnen Stichting de Opbouw. Daarbij zijn bij verschillende entiteiten ook aanvullende afspraken gemaakt voor meerzorg. Binnen de Jeugdwet is eenzelfde soort indexatie toegepast op de tarieven, is een nieuwe locatie geopend en zijn de meerzorgafspraken uitgebreid. Cijfers met een (*) zijn geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. Voor de beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties betreft dit een bedrag van € 1.253.000 die is geherrubriceerd naar de subsidies. Voor de baten uit onderaanneming is er een bedrag van € 1.308.000 geherrubriceerd vanuit de andere beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
<i>De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:</i>		
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)*	249	172
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies*	2.465	2.442
Overige opbrengsten	3.576	11.088
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	6.290	13.702

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten dalen met name doordat er voorgaand jaar voor € 7,4 miljoen aan boekwinsten uit verkoop panden is gerealiseerd, waarbij hier in 2023 geen sprake van is geweest. De overige opbrengsten bestaan voor 2023 grotendeels uit opbrengsten uit andere dienstverlening aan cliënten en niet-clieënten (zoals bijvoorbeeld restaurants, externe maaltijden). Deze opbrengsten liggen op een vergelijkbaar niveau als in 2022. Subsidies zijn op een vergelijkbaar niveau als in 2022. Dit betreffen subsidies vanuit projecten (met gemeenten) en loonkostensubsidies vanuit de overheid. Cijfers met een (*) zijn geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. Voor de beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties betreft dit een bedrag van € 1.253.000 die is geherrubriceerd naar de subsidies.

16. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Personeel niet in loondienst	42.856	30.590
Kosten uitbesteding onderaannemers	1.516	1.430
Totaal	44.372	32.020

Toelichting:

De kosten van personeel niet in loondienst zijn in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 door een hoog verloop van personeel in combinatie met krapte op de arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim waardoor er meer extern personeel is ingehuurd. Deze krapte op de arbeidsmarkt wordt versterkt door de trend dat steeds meer zorgmedewerkers ervoor gekiezen om als ZZP'er te gaan werken. Daarbij zijn de ZZP tarieven in 2023 gestegen als gevolg van de inflatie in Nederland. De stijging van kosten uitbesteding onderaannemers wordt verklaard door indexatie van tarieven.

17. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Lonen en salarissen	133.151	132.600
Sociale lasten	21.000	21.148
Pensioenpremies	11.206	11.526
Totaal personeelskosten	165.357	165.276

Toelichting:

De kosten voor lonen en salarissen zijn in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 door diverse Cao-verhogingen en eenmalige uitkeringen vanuit de Cao's. Deze stijgingen worden deels tegengehouden door een dalend aantal FTE. Sociale lasten en pensioenpremies dalen beperkt door dalend aantal FTE en wijzigingen in premiepercentages, echter door de diverse Cao-verhogingen blijft de daling relatief beperkt.

Het gemiddeld aantal fte's is in 2023 gedaald ten opzichte van 2022 door een hoog verloop van personeel in combinatie met krapte op de arbeidsmarkt.

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:	2023	2022
Verstandelijk gehandicaptenzorg	1.444	1.444
Verpleging en verzorging	1.203	1.444
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.647</u>	<u>2.888</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

18. Afschrijvingen op vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	15.279	15.741
Totaal afschrijvingen	<u>15.279</u>	<u>15.741</u>

Toelichting:

De afschrijvingen zijn licht lager dan vorig jaar in verband met verkopen van panden in 2022, waarover in 2023 niet meer afgeschreven wordt. De daling wordt deels opgeheven door afschrijvingen over in 2023 gedane investeringen.

19. Overige waardeveranderingen van materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Waardeverminderingen:		
- materiële vaste activa	67	0
Totaal afschrijvingen	<u>67</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Er heeft een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden ten aanzien van het pand aan de Generaal Foulkesweg te Wageningen. Dit pand staat te koop en is afgewaardeerd naar de lagere directe opbrengstwaarde.

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

20. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	14.212	13.420
Algemene kosten	17.497	15.084
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	12.570	11.306
Dotaties en vrijval voorzieningen	46	53
Huur en leasing	6.684	6.238
Onderhoud en energiekosten	14.893	10.251
Overige personeelskosten	17.334	7.594
Totaal overige bedrijfskosten	<u>83.236</u>	<u>63.945</u>

Toelichting:

De totale overige bedrijfskosten stijgen in 2023 met € 19,3 miljoen ten opzichte van 2022. Dit is met name terug te zien in een stijging van de onderhoud en energiekosten (+ € 4,7 miljoen), waarbij dit vrijwel volledig te maken heeft met de energiekosten. Dit wordt veroorzaakt door aflopende energiecontracten, waardoor er jaarcontracten zijn afgesloten met een hoger tarief dan in voorgaande jaren. Daarnaast zijn er over alle categorieën stijgingen te zien die te maken hebben met de inflatie in Nederland en daarmee de indexatie van prijzen. De algemene kosten zijn iets afgenomen doordat er in 2022 sprake was van meer accountantskosten als gevolg van de controle van de enkelvoudige jaarrekeningen over de jaren 2019-2021.

De stijging van de overige personeelskosten is te verklaren door de grote dotatie aan de voorziening langdurig zieken en daarnaast het herzien van het opslagpercentage sociale lasten op verlofdagen.

21. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2023	2022
	x € 1.000	x € 1.000
Rentebaten	0	185
Ongerealiseerde waardeveranderingen effecten	762	-1.949
Gerealiseerde waardeveranderingen effecten	641	-113
Effect aanpassing disconteringsvoet voorzieningen	1.098	560
Subtotaal financiële baten	<u>2.501</u>	<u>-1.317</u>
Rentelasten	-2.150	-1.920
Overige financiële lasten	-165	-205
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.315</u>	<u>-2.126</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>186</u>	<u>-3.442</u>

Toelichting:

De financiële baten betreft de opbrengst van de effectenportefeuille van Stichting Steun De Opbouw. In 2023 is hierop een waardestijging gerealiseerd, waarbij in 2022 sprake was van een daling. De rentelasten zijn gestegen door een stijging van de variabele rentes, voor zover deze niet afgedekt zijn middels de renteswaps binnen Stichting de Opbouw. Binnen de financiële baten en lasten is het effect van aanpassing disconteringsvoet (3,47% 2023 t.o.v. 2,0% in 2022) voorzieningen opgenomen van € 1.098.000.

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

22. Wet normering topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de zorgorganisaties binnen De Opbouw Groep. Stichting de Opbouw past de WNT vrijwillig toe. Het voor de zorggroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het bezoldigingsmaximum voor zorg- en jeugdhulp, klasse 5, met een totaalscore van 12 punten.

Algemene toelichting

Tot en met 2022 is de WNT-verantwoording opgesteld op totaal samengevoegd niveau op basis van de bezoldiging aan natuurlijke personen, terwijl in geval van WNT-instelling binnen een groep de verantwoording per WNT-instelling op basis van ten laste van deze WNT-instelling komende kosten voor de uitoefening van de functie van topfunctionarissen werd verwacht. Op 1 november 2022 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (hierna: BZK) de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep van rechtspersonen verduidelijkt bij de publicatie van de Uitvoeringsregeling WNT 2023. Deze verduidelijking houdt in dat in de WNT-verantwoording de WNT-gegevens per topfunctionaris van de WNT-instelling of, bij meerdere WNT-instellingen in groepsverband per dienstverband (dat wil zeggen: per functie) moeten worden uitgesplitst. Eind 2022 werd duidelijk dat de hiervoor genoemde verduidelijking bij intra-groep detacheringen tot verantwoordings- en controleproblemen leidt. Deze knelpunten leiden tot (norm)onduidelijkheid en hebben vooral betrekking op de WNT-gegevens: omvang van het dienstverband (deeltijdfactor), het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum en de bezoldiging. Ook in 2023 spelen deze knelpunten nog. Het Ministerie van BZK heeft laten weten niet nogmaals te kunnen instemmen met het buitenwerking stellen van het Controleprotocol WNT in 2023 op het punt van het controleren van groepsverantwoordingen.

De WNT-groepsproblematiek komt naar voren als gevolg van de wijziging in de Uitvoeringsregeling WNT 2023, maar wordt in de kern veroorzaakt door een al vele jaren bestaande weeffout in de WNT. Het ministerie van BZK heeft aangegeven dat reparatie van de wetgeving (2e Evaluatiewet WNT) op zijn vroegst vanaf 2025 in werking kan treden. Voor de tussentijdse jaren moest derhalve gezocht worden naar een oplossing. Voor de WNT-groepsverantwoording 2022 heeft dit geleid tot het voor één jaar buiten de controlescope van accountants plaatsen van de WNT-groepsverantwoording. Dit bood de WNT-instelling de mogelijkheid om de WNT-groepsverantwoording 2022 ongewijzigd te laten en hiermee werd een overgangperiode in 2023 gerealiseerd om de problematiek op te lossen. Het ministerie van BZK heeft aangegeven meer duidelijkheid te verschaffen middels het Verantwoordingsmodel WNT 2023. Dit model is eind april 2023 gepubliceerd, waarbij aandacht wordt gevraagd voor de WNT-groepsverantwoording, maar de verwachte nadere duiding is niet toereikend opgenomen.

Ondanks alle inspanning van verschillende partijen die na april 2023 zijn gedaan om de problematiek op te lossen dan wel middels het verkrijgen van duidelijkheid over de norm, dan wel middels aanpassing van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp dan wel middels een tijdelijke uitvoeringsregeling WNT, dan wel anderszins, is de WNT-groepsverantwoordingsproblematiek tot op heden niet opgelost. Het ministerie van BZK houdt vast aan uitvoering van de WNT-groepsverantwoording op basis van de nieuwe nadere uitleg zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij de Uitvoeringsregeling WNT 2023.

Nadere toelichting WNT-groepsproblematiek:

De Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) heeft NBA-alert 47 uitgegeven. Op basis van dit alert en onze eigen analyse concluderen wij dat:

-de daadwerkelijke omvang van het dienstverband bij de verschillende organisatie binnen De Opbouw-groep niet vastgesteld kan worden omdat dit niet is vastgelegd in de arbeidsovereenkomst en er geen sprake is van een urenregistratie en de wetgeving geen uitsluitel geeft hoe om te gaan met groepsbrede uren. Dit leidt tot een verantwoordings- en controleproblematiek ten aanzien van de deeltijdfactor en uren-inzet.

- de topfunctionarissen bij Stichting De Opbouw in dienst zijn en daarmee in het kader van de WNT op basis van de zogenaamde intra-groep detachering bij de andere WNT organisaties als topfunctionaris zonder dienstbetrekking kwantificeren.

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

- de doorbelaste kosten voor de vervulling van de functie van topfunctionaris dienen te worden bepaald op basis van artikel 2a van de Uitvoeringsregeling. In de wet- en regelgeving is het bezoldigingsbegrip in geval van intra-groepsdetachering niet verder uitgewerkt. De kosten voor het vervullen van de functie van topfunctionaris is een open begrip; een limitatieve opsomming in de wet- en regelgeving ontbreekt. Een nadere definiëring van bijvoorbeeld bureaunkosten en hoe gemeenschappelijke kosten aan individuele topfunctionarissen dan wel WNT-instellingen mogen dan wel moeten worden toegerekend is niet opgenomen. Tenslotte is voor de verdeling van de totale kosten naar individuele (WNT-)instellingen in de WNT geen objectieve norm opgenomen. De toepassing hiervan leidt tot verantwoordings- en controleproblematiek.

- daarmee op geen enkele wijze voldaan kan worden aan de vereisten in de uitvoeringsregeling WNT 2023.

In deze WNT verantwoording 2023 trachten wij te handelen naar de geest van de wet ondanks de beperkingen aan de toepassing van de letter van de wet. Wij hebben daarom de volgende gemotiveerde keuzes gemaakt:

- in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Opbouw inzage te geven van de uitwerking van de intra-groep detachering op basis van de verdeelsleutel die gehanteerd wordt voor de bijdrage die de WNT-stichtingen betalen aan de groepsbrede bestuurskosten

- voor het bezoldigingsbegrip van de topfunctionaris zonder dienstbetrekking bij de WNT-stichtingen aan te sluiten bij het bezoldigingsbegrip voor topfunctionarissen in loondienst. En daarmee te abstraheren van de vergoeding voor bureaunkosten omdat dit geen kosten zijn die vergoed worden aan de topfunctionaris maar kosten zijn van de moederorganisatie.

De vergelijkende cijfers over 2022 zoals opgenomen in de WNT verantwoording zijn aangepast naar de nieuwe verantwoordingssystematiek.

Leidinggevende topfunctionarissen, met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023 bedragen x € 1	Totaal groep	Intra-groep detachering:				
	Y.J. van Stiphout	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Bestuurder					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,33	0,23	0,14	0,30	0,00
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.855	69.143	47.324	29.578	61.810	-
Beloningen betaalbaar op termijn	15.145	5.038	3.448	2.155	4.504	-
Subtotaal	223.000	74.181	50.773	31.733	66.314	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	74.181	50.773	31.733	66.314	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	223.000	74.181	50.773	31.733	66.314	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2022						
	Y.J. van Stiphout	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Bestuurder					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in)	1	0,33	0,23	0,14	0,30	0,00
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	202.485	67.356	46.102	28.814	60.213	-
Beloningen betaalbaar op termijn	13.515	4.496	3.077	1.923	4.019	-
<i>Subtotaal</i>	<i>216.000</i>	<i>71.852</i>	<i>49.179</i>	<i>30.737</i>	<i>64.232</i>	<i>-</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	71.852	49.179	30.737	64.232	-
Bezoldiging	216.000	71.852	49.179	30.737	64.232	-

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	Intra-groep detachering:					
	R.C.C. Bik	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Bestuurder					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,33	0,23	0,14	0,30	0,00
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.848	69.140	47.323	29.577	61.808	-
Beloningen betaalbaar op termijn	15.152	5.040	3.450	2.156	4.506	-
<i>Subtotaal</i>	<i>223.000</i>	<i>74.181</i>	<i>50.773</i>	<i>31.733</i>	<i>66.314</i>	<i>-</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	74.181	50.773	31.733	66.314	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	223.000	74.181	50.773	31.733	66.314	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2022						
	R.C.C. Bik	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens Bestuurder						
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,33	0,23	0,14	0,30	0,00
Dienstbetrekking?	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.906	28.244	19.331	12.082	25.249	-
Beloningen betaalbaar op termijn	5.636	1.875	1.283	802	1.676	-
Subtotaal	90.542	30.119	20.615	12.884	26.925	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	90.542	30.119	20.615	12.884	26.925	-
Bezoldiging	90.542	30.119	20.615	12.884	26.925	-

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	Intra-groep detachering:					
	J.G. den Hollander	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens Voorzitter						
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	23.793	7.915	5.417	3.386	7.075	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	11.127	7.616	4.760	9.947	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	23.793	7.915	5.417	3.386	7.075	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					
Gegevens 2022						
	J.G. den Hollander	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens Voorzitter						
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	25.920	8.622	5.901	3.688	7.708	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	10.778	7.377	4.611	9.635	-

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2023		Intra-groep detachering:					
bedragen x € 1	E.M. Reinhard	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5	
Functiegegevens							
Lid							
Aanvang en einde functievervulling in	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Bezoldiging							
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	7.418	5.077	3.173	6.631	-	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.						
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.						
Gegevens 2022							
bedragen x € 1	E.M. Reinhard	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5	
Functiegegevens							
Lid							
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Bezoldiging							
Bezoldiging	17.280	5.748	3.934	2.459	5.139	-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	7.185	4.918	3.074	6.423	-	
Gegevens 2023							
bedragen x € 1	P. Beltman	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5	
Functiegegevens							
Lid							
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Bezoldiging							
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	7.418	5.077	3.173	6.631	-	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.						
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.						

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2022						
	P. Beltman	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Funcatiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	17.280	5.748	3.934	2.459	5.139	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	7.185	4.918	3.074	6.423	-

Gegevens 2023						
Intra-groep detachering:						
bedragen x € 1	J.G.M. Groenendijk	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Funcatiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	7.418	5.077	3.173	6.631	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					
Gegevens 2022						
	J.G.M. Groenendijk	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Funcatiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	17.280	5.748	3.934	2.459	5.139	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	7.185	4.918	3.074	6.423	-

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2023 bedragen x € 1	Intra-groep detachering:					
	D.R. Bleeker	Silverein	Prinsentichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	7.418	5.077	3.173	6.631	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					
Gegevens 2022						
	D.R. Bleeker	Silverein	Prinsentichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	17.280	5.748	3.934	2.459	5.139	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	7.185	4.918	3.074	6.423	-

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

Gegevens 2023 bedragen x € 1	Intra-groep detachering:					
	G.J. Visser	Silverein	Prinsenstichting	Zideris	SDO	Lijn5
Functiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	7.418	5.077	3.173	6.631	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	14.001	4.657	3.188	1.992	4.164	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.					
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.					
Gegevens 2022	G.J. Visser					
Functiegegevens	Lid					
Aanvang en einde functievervulling in 2022	N.v.t.					
Bezoldiging						
Bezoldiging						
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum						

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige topfunctionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN VERLIES REKENING

LASTEN

23. Honoraria accountant

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
De honoraria van de accountant over zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening		
- Geconsolideerde jaarrekening	432	498
- Statutaire jaarrekening 2023	178	0
- Statutaire jaarrekening 2022	88	257
- Statutaire jaarrekening 2021	9	133
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	302	270
3 Fiscale advisering	91	69
4 Niet-controlediensten	0	36
Totaal honoraria accountant	<u>1.100</u>	<u>1.263</u>

Toelichting:

Honoraria betreft de reguliere geconsolideerde jaarrekening 2023 evenals de statutaire jaarrekeningen voor (Prinsensstichting, Stichting Zideris en Stichting Silverein). De totale honoraria bevat daarnaast de productie- en nacalculatiecontrole, fiscale advisering en overige dienstverlening (i.h.k.v. subsidies).

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

De transacties met de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht ten aanzien van de bezoldiging zijn opgenomen onder 22. Wet Normering Topinkomens (WNT).

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

3.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		x € 1.000	x € 1.000
A Vaste activa			
II Materiële vaste activa	1		
- Bedrijfsgebouwen en -terreinen		21	26
- Machines en installaties		10	12
- Andere vaste bedrijfsmiddelen		926	1.204
- Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		788	770
Totaal materiële vaste activa		<u>1.747</u>	<u>2.013</u>
III Financiële vaste activa	2		
- Vorderingen op groepsmaatschappijen		54.983	57.130
Totaal financiële vaste activa		<u>54.983</u>	<u>57.130</u>
III Vorderingen	3		
- Op handelsdebiteuren		31	5
- Op groepsmaatschappijen		3.089	14.515
- Overige vorderingen		1.334	725
Totaal vorderingen		<u>4.454</u>	<u>15.245</u>
V Liquide middelen	4	12.926	12.924
C Totaal activa		<u>74.110</u>	<u>87.313</u>
PASSIVA			
	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		x € 1.000	x € 1.000
D Eigen vermogen	5		
- Kapitaal		66	66
- Bestemmingsreserves		6.039	6.039
- Bestemmingsfonds		-25.214	-25.214
- Overige reserves		-8.915	-1.210
Totaal eigen vermogen		<u>-28.024</u>	<u>-20.319</u>
E Voorzieningen	7		
- Overige		324	50
Totaal voorzieningen		<u>324</u>	<u>50</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8		
- Schulden aan banken		89.954	96.809
Totaal langlopende leningen		<u>89.954</u>	<u>96.809</u>
H Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	9		
- Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.150	773
- Belastingen en sociale premies		466	368
- Schulden terzake pensioenen		213	79
- Overige overlopende passiva		25	288
- Overige schulden		10.001	9.265
Totaal kortlopende schulden		<u>11.855</u>	<u>10.773</u>
I Totaal passiva		<u>74.110</u>	<u>87.313</u>

3.2.2 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

	Ref.	2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Overige bedrijfsopbrengsten	11	17.640	21.231
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>17.640</u>	<u>21.231</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	12	4.001	2.308
Lonen en salarissen	13	5.955	4.284
Sociale lasten	13	792	562
Pensioenlasten	13	576	413
Afschrijvingen op materiële vaste activa	14	555	1.439
Overige bedrijfskosten	16	12.471	9.450
Som der bedrijfslasten		<u>24.350</u>	<u>18.456</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		<u>-6.710</u>	<u>2.775</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	17	1.866	2.196
Rentelasten en soortgelijke kosten	17	-2.861	-2.878
		<u>-995</u>	<u>-682</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-7.705</u></u>	<u><u>2.093</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2023	2022
		x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/onttrekking:			
Bestemmingsreserve			1.207
Bestemmingsfonds			947
Overige Reserve		-7.705	-61
		<u>-7.705</u>	<u>2.093</u>

3.2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

In deze paragraaf worden specifieke waarderingsgrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening toegelicht

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en resultatenrekening, met uitzondering van onderstaande.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. De grondslagen voor overige financiële vaste activa (overige vorderingen) zijn opgenomen onder de kop Financiële instrumenten binnen de geconsolideerde grondslagen.

De financiële vaste activa bestaat uit langlopende leningen die zijn verstrekt aan groepsmaatschappijen.

WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de zorggroep, maar niet op Stichting de Opbouw, omdat deze geen zorgtoekenning Wtza heeft.

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.014	7.765
Bij: investeringen	298	593
Af: afschrijvingen	554	1.439
Af: desinvesteringen	10	4.906
Boekwaarde per 31 december	<u>1.747</u>	<u>2.014</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar bijgaand mutatieoverzicht, paragraaf 3.2.5.

Per 1 januari 2016 heeft een interne herstructurering plaatsgevonden waarbij activa en passiva van Stichting De Opbouw (bij besluit van de RvT op 13 mei 2016) is overgegaan naar Stichting Lijn5, Stichting Zideris en Lyvore. Deze laatste is in 2021 gefuseerd in Stichting Silverein. Bij de herstructurering is alleen het economische eigendom overgeheveld voor wat betreft de destijds overgehevelde materiële vaste activa en de langlopende leningen en is het juridisch eigendom bij Stichting De Opbouw gebleven.

Investerings in 2023 hebben met name betrekking op ICT-projecten (zoals voorbereiding werkplek 2.0) en aanschaf laptops en toebehoren. Daarnaast zijn er nog investeringen gedaan in inventaris. De afname van afschrijvingen wordt met name veroorzaakt doordat ICT in 2022 volledig waren afgeschreven. Daarnaast zijn er in 2022 panden van Lijn5 verkocht. Deze stonden onder de materiële vaste activa van Stichting de Opbouw. Dit laatste verklaart ook de afname van de desinvesteringen in 2023.

De materiële vaste activa en langlopende leningen waarvan het juridisch eigendom ligt bij Stichting De Opbouw zijn verantwoord in de enkelvoudige zorgbedrijven en in de geconsolideerde jaarrekening. De boekwaarden ultimo 2023 zijn als volgt:

Bedragen in (€ 1.000)

	Materiële vaste activa	Langlopende leningen
Stichting Zideris	€ 8.544	€ 1.070
Stichting Silverein	€ 3.220	€ 2.946

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**ACTIVA****2. Financiële vaste activa**

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	57.130	59.277
Aflossing leningen	-2.147	-2.147
Boekwaarde per 31 december	<u>54.983</u>	<u>57.130</u>

Toelichting:

De financiële vaste activa betreft langlopende lineaire intercompany leningen die zijn verstrekt aan de zorgorganisaties. Deze leningen zijn tegen marktconforme voorwaarden afgesloten.

De gemiddelde rente over de leningen bedraagt 2,69% en de gemiddelde looptijd is 21 jaar.

3. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- Handelsdebiteuren	31	5
- Groepsmaatschappijen	3.089	14.515
- Overige vorderingen	1.334	725
Totaal vorderingen	<u>4.454</u>	<u>15.245</u>

Toelichting:

De vorderingen op groepsmaatschappijen betreft enerzijds de rekening courant posities met de zorgorganisaties en daarnaast de aflossingsverplichting verstrekte leningen aan de zorgorganisaties. De vorderingen op groepsmaatschappijen zijn afgenomen doordat de rekening-courant posities per jaareinde grotendeels zijn betaald. De vorderingen op zorgorganisatie Lijn5 zijn afgewaardeerd met € 0,2 miljoen in 2023 (2022: € 0,2 miljoen), hetgeen leidt tot een totale afwaardering van € 24,5 miljoen.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
- Bankrekeningen	6.065	6.063
- Kassen	20	20
- Depot	6.841	6.841
Totaal liquide middelen	<u>12.926</u>	<u>12.924</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan niet geheel ter vrije beschikking, dit betreft gelden uit hoofde van door de bank afgegeven garanties (€ 48,3k) en gelden die in een depot zijn gestort bij ABNAMRO en BNG (totaal € 6,8 mln.) uit hoofde van de financieringsovereenkomst. De financieringsfaciliteit van €10.000.000 is in 2024 niet beschikbaar als gevolg van de met de bank gemaakte afspraken voor de door de bank afgegeven waiver met betrekking tot doorbreking convenanten in kwartaal 2 t/m 4 en kwartaal 1 2024. Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de langlopende leningen.

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-23	31-dec-22
	x € 1.000	x € 1.000
- Kapitaal	66	66
- Bestemmingsreserves	6.039	6.039
- Bestemmingsfondsen	-25.214	-25.214
- Overige reserves	-8.915	-1.210
	<u>-28.024</u>	<u>-20.319</u>

Verloop 2023

5.1 Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	66	-	-	66
Totaal kapitaal	<u>66</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>66</u>

5.2 Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Innovatiefonds	6.039	-	-	6.039
	<u>6.039</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.039</u>

5.3 Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Reserve aanvaardbare kosten	-25.214	-	-	-25.214
	<u>-25.214</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-25.214</u>

5.4 Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene en overige reserves	-1.210	-7.705	-	-8.915
	<u>-1.210</u>	<u>-7.705</u>	<u>-</u>	<u>-8.915</u>

Verloop 2022

5.1 Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Kapitaal	66	-	-	66
Totaal kapitaal	<u>66</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>66</u>

5.2 Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Innovatiefonds	4.831	1.208	-	6.039
	<u>4.831</u>	<u>1.208</u>	<u>-</u>	<u>6.039</u>

5.3 Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Reserve aanvaardbare kosten	-26.161	947	-	-25.214
	<u>-26.161</u>	<u>947</u>	<u>-</u>	<u>-25.214</u>

5.4 Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene en overige reserves	-1.149	-61	-	-1.210
	<u>-1.149</u>	<u>-61</u>	<u>-</u>	<u>-1.210</u>

Toelichting:

Het gepresenteerde enkelvoudige resultaat en eigen vermogen betreffen alleen het resultaat en eigen vermogen van Stichting De Opbouw. Hierin is niet het resultaat en het eigen vermogen van de zorgorganisaties en Stichting Steun de Opbouw opgenomen.

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

6. Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-7.705	2.094
Totaalresultaat van de instelling	<u>-7.705</u>	<u>2.094</u>

Aansluiting met geconsolideerd resultaat:

	<u>Eigen Vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	-28.024	-7.705
Correctie enkelvoudig door Stichting de Opbouw afgewaardeerde vordering op Lijn5	24.490	165
Prinsensichting	45.695	-1.751
Stichting Silverein	43.640	1.533
Stichting Zideris	23.921	-4.287
Lijn5	-31.531	-77
Stichting Steun De Opbouw	12.748	850
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>90.939</u>	<u>-11.272</u>

7. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-23</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Oprenting en verandering disconteringsvoet</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per 31-dec-23</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Voorziening jubileumuitkeringen	50	22	13	2	5	51
Voorziening doorbetaling bij ziekte	0	300	27	-	-	273
Totaal voorzieningen	<u>50</u>	<u>322</u>	<u>40</u>	<u>2</u>	<u>5</u>	<u>324</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-23</u>
	x € 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	86
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	238
hiervan > 5 jaar	64

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubileumuitkeringen heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, de blijf- en sterftekans. De voorziening is grotendeels langlopend. Bij de bepaling van de voorziening zijn de volgende belangrijkste actuariële grondslagen gehanteerd:

Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 3,47% (2022: 2,0%). De mutatie in disconteringsvoet heeft een effect van € 42k op de voorziening jubileumuitkering.

De dotatie aan de voorziening doorbetaling bij ziekte ad. € 300k (2022: € 0) wordt veroorzaakt door instroom van nieuwe medewerkers in de voorziening landurig zieken. Omdat er ultimo 2022 geen langdurig zieken waren is er geen vrijval (2022: € 61k), dan wel onttrekking (2022: € 4k) in 2023.

Bij het bepalen van de voorzieningen is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 3,47%. De mutatie in disconteringsvoet heeft een effect van € 13k op de voorziening jubileumuitkering.

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	x € 1.000	x € 1.000
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Schulden aan banken	75.954	81.809
Schulden aan groepsmaatschappijen	14.000	15.000
Totaal langlopende leningen	<u>89.954</u>	<u>96.809</u>
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>		
Stand per 1 januari	103.675	110.575
Af: aflossingen	6.866	6.900
Stand per 31 december	<u>96.809</u>	<u>103.675</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.855	6.866
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>89.954</u>	<u>96.809</u>
<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:</i>		
	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	6.855	6.866
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	89.954	96.809
Hiervan > 5 jaar	42.234	59.139

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende leningen wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden, paragraaf 3.2.6. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Voor de in 2018 afgesloten financieringsfaciliteit met de ABN AMRO bank en de BNG dient aan een aantal convenanten te worden voldaan, zie ook de grondslagen continuïteitsveronderstelling. Grondslag voor de convenanten betreft de geconsolideerde cijfers exclusief Stichting Steun De Opbouw. Voor de betreffende en berekende ratio's zie geconsolideerde toelichting.

De verstrekte zekerheden ten behoeve van de langlopende schulden bestaan uit (hypothecaire) zekerheden op bedrijfsgebouwen en -terreinen en pandrecht op voorraden, machines en installaties.

Stichting De Opbouw heeft een hoofdelijkheidsverklaring afgegeven voor drie leningen van zorgorganisatie Prinsentichting bij BNG.

Stichting De Opbouw is juridisch eigenaar van een aantal leningen waarvan het economisch eigendom bij de zorgorganisaties ligt zoals dat ook het geval is bij de materiële vate activa, zie hiervoor ook de toelichting bij de materiële vaste activa.

3.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**PASSIVA****9. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)**

De specificatie overige schulden is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.150	773
Belastingen en sociale premies	466	368
Schulden terzake pensioenen	213	79
Overige overlopende passiva	25	288
Overige schulden:		
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.485	1.000
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen extern	5.855	5.866
Vakantiegeld	235	166
Vakantiedagen	279	153
Reservering balansverlof	659	373
Reservering eindejaarsuitkering	9	7
Vooruitontvangen bedragen	2	156
Schulden aan medewerkers	9	5
Overige overige schulden	<u>1.468</u>	<u>1.539</u>
Subtotaal Overige schulden:	<u>10.001</u>	<u>9.265</u>
Totaal overige schulden	<u><u>11.855</u></u>	<u><u>10.773</u></u>

Toelichting:

De schulden aan groepsmaatschappijen bestaan enerzijds uit de aflossingsverplichting op de langlopende intercompany leningen en anderzijds uit de negatieve stand op rekening-courant verhoudingen met de zorgorganisaties. Rekening-courant verhoudingen met Silverein en Prinsenchurching betroffen in 2022 schulden. Doordat er onder andere afrekeningen hebben plaatsgevonden, betreffen het nu vorderingen. Over de saldi op de rekening-courant verhoudingen wordt 2% rente berekend.

Ondanks dat het aantal te reserveren PBL-uren is afgenomen door een daling van het aantal FTE, heeft een stijging van het gemiddeld uurloon, als gevolg van diverse cao loonsverhogingen en een hogere opslag sociale lasten (van 25% in 2022 naar 49% in 2023) er voor gezorgd dat het saldo is toegenomen. Daarnaast vervalt het balansverlof vanaf 2023 na 10 jaar (t.o.v. 5 jaar hiervoor).

De daling van de vooruitontvangen bedragen betreft de terugbetaling van de te veel ontvangen zorgbonus.

De overige overige schulden bestaan uit diverse kostenreserveringen waarvoor de facturen ultimo 2023 nog niet ontvangen zijn. Dit betreffen met name accountantskosten en nog te betalen rente. De accountantskosten zijn gedaald t.o.v. voorgaand jaren door een minder lange doorlooptijd van de accountantscontrole.

10 Overige niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Huurverplichtingen (bedragen x €1.000):**

Huurverplichtingen binnen 1 jaar	€	247
Huurverplichtingen 1 tot 5 jaar	€	947
Huurverplichtingen na 5 jaar	€	0

De huurverplichting betreft twee contracten met een resterende looptijd tot 30-04-2028 en 30-09-2028.

Leaseverplichtingen (bedragen x €1.000):

Leaseverplichtingen binnen 1 jaar	€	1500
Leaseverplichtingen 1 tot 5 jaar	€	4700

Hoofdelijke aansprakelijkheid:

Stichting De Opbouw is hoofdelijk aansprakelijk voor de financieringsfaciliteiten van de ABN AMRO bank en de BNG.

Statutaire aansprakelijkheid:

Volgens de statuten van alle stichtingen binnen de groep zijn alle tot de groep behorende rechtspersonen over en weer aansprakelijk voor elkaars tekorten, met uitzondering van Stichting Steun De Opbouw.

3.2.5 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen x € 1.000	Machines en installaties x € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting x € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en op materiele vaste activa x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	56	70	8.336	770	9.233
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	30	58	7.132	-	7.219
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>26</u>	<u>12</u>	<u>1.204</u>	<u>770</u>	<u>2.014</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	-	-	280	18	298
- afschrijvingen	5	2	548	-	554
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-
- terugname bijz. waardeverminderingen	-	-	-	-	-
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	-	8	95	-	103
cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	8	85	-	93
per saldo	-	-	10	-	10
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-5</u>	<u>-2</u>	<u>-278</u>	<u>18</u>	<u>-266</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	56	62	8.521	788	9.428
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	35	52	7.595	-	7.680
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>21</u>	<u>10</u>	<u>926</u>	<u>788</u>	<u>1.747</u>

3.2.6 ENKELVOUDIG OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN 2023

Stichting De Opbouw	
Rapportage jaar	2023

Verstrekker	Leningnummer	Afsluitdatum	Hoofdsom	Looptijd	Soort Lening	Rente (%)	Nieuwe Leningen		Verschuldigde		Restschuld 31-12-2023	Restschuld 31-12-2028	Resterende looptijd 31-12-2023	Aflossingswijze	Aflossing 2024	Slottermijn	Rente herziening datum
							restschuld 31-12-2022	Aflossing 2023	Rente (€) 2023	Restschuld 31-12-2023							
ABN AMRO	42.73.34.381	01-01-15	€ 5.000.000	11	Hypothecair	5,100%	€ 3.450.000	€ 200.000	€ 171.551	€ 3.250.000	€ 0	€ 0	2	Lineair	€ 200.000	€ 3.000.000	
ABN AMRO	49.35.15.232	01-10-15	€ 10.000.000	10	Hypothecair	5,40%**	€ 7.200.000	€ 400.000	€ 379.752	€ 6.800.000	€ 0	€ 0	2	Lineair	€ 400.000		
ABN AMRO	42.27.41.086	01-01-17	€ 10.000.000	10	Hypothecair	5,15%**	€ 4.250.000	€ 1.000.000	€ 187.246	€ 3.250.000	€ 0	€ 0	4	Lineair	€ 1.000.000		
ABN AMRO	82.88.63.504	01-11-18	€ 10.000.000	10	Hypothecair	1,800%	€ 8.000.000	€ 500.000	€ 140.313	€ 7.500.000	€ 0	€ 0	5	Lineair	€ 500.000		
ABN AMRO	87.75.25.706	01-07-21	€ 17.625.000	10	Hypothecair	4,20%**	€ 15.750.000	€ 1.500.000	€ 623.398	€ 14.250.000	€ 6.750.000	€ 0	8	Lineair	€ 1.500.000	€ 2.625.000	01-07-31
ABN AMRO	10.04.93.637	26-10-21	€ 11.343.750	10	Hypothecair	1,050%	€ 10.968.750	€ 375.000	€ 114.267	€ 10.593.750	€ 8.718.750	€ 0	8	Lineair	€ 375.000	€ 7.687.500	01-10-31
ABN AMRO / BNG	Lening 1	20-10-20	€ 20.000.000	10	Hypothecair	2,075%	€ 13.819.274	€ 776.520	€ 283.827	€ 13.042.754	€ 9.160.154	€ 0	7	Lineair	€ 776.520	€ 7.828.244	01-10-30
ABN AMRO / BNG	Lening 2	01-11-21	€ 20.937.555	10	Hypothecair	1,645%	€ 19.890.677	€ 837.502	€ 325.613	€ 19.053.175	€ 14.865.666	€ 0	8	Lineair	€ 837.502	€ 12.562.535	01-10-31
BNG	40.105098	15-12-92	€ 1.361.341	30	Hypothecair	2,700%	€ 11.345	€ 11.345	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0	Lineair	€ 0		nvt
BNG	40.105105	17-05-94	€ 657.981	40	Hypothecair	1,550%	€ 193.193	€ 16.442	€ 2.914	€ 176.751	€ 94.541	€ 0	11	Lineair	€ 16.442		nvt
BNG	40.105104	17-08-94	€ 1.452.097	40	Hypothecair	1,550%	€ 103.122	€ 8.776	€ 1.559	€ 94.345	€ 50.467	€ 0	11	Lineair	€ 8.776		nvt
BNG	40.105220	01-04-95	€ 2.450.413	40	Hypothecair	2,520%	€ 765.754	€ 61.260	€ 18.332	€ 704.494	€ 398.192	€ 0	12	Lineair	€ 61.260		01-04-25
BNG	40.105249	01-11-95	€ 1.043.694	40	Hypothecair	2,630%	€ 339.202	€ 26.092	€ 8.544	€ 313.109	€ 182.646	€ 0	13	Lineair	€ 26.092		01-11-25
BNG	40.105102	15-07-96	€ 2.132.767	40	Hypothecair	2,450%	€ 733.139	€ 53.319	€ 17.222	€ 679.820	€ 413.224	€ 0	13	Lineair	€ 53.319		nvt
BNG	40.105109	01-10-04	€ 4.000.000	40	Onderhandse Lening	2,200%	€ 2.200.000	€ 100.000	€ 47.673	€ 2.100.000	€ 1.600.000	€ 0	22	Lineair	€ 100.000		01-10-26
Obligatie	0		€ 227	0	Rijk (WfZ)	0,000%	€ 227	€ 0	€ 0	€ 227	€ 227	€ 0	0	Aflossingsvrij	€ 0		nvt
Obligatie	0		€ 45.378	0	Rijk (WfZ)	0,000%	€ 499	€ 0	€ 0	€ 499	€ 499	€ 0	0	Aflossingsvrij	€ 0		nvt
TOTAAL extern			€ 118.050.203				€ 87.675.182	€ -	€ 5.866.257	€ 2.322.208	€ 81.808.924	€ 42.234.365			€ 5.854.912	€ 33.703.279	
Silverein	6-089-11	01-01-19	€ 1.500.000	20	Onderhandse Lening	2,000%	€ 1.200.000	€ 75.000	€ 24.000	€ 1.125.000	€ 750.000	€ 0	16	Lineair	€ 75.000		01-01-29
Silverein	6-001-14	01-01-19	€ 1.500.000	20	Onderhandse Lening	2,000%	€ 1.200.000	€ 75.000	€ 24.000	€ 1.125.000	€ 750.000	€ 0	16	Lineair	€ 75.000		01-01-29
Prinsensichting	6-094-31	01-01-19	€ 4.500.000	20	Onderhandse Lening	2,000%	€ 3.600.000	€ 225.000	€ 200.000	€ 3.375.000	€ 2.250.000	€ 0	16	Lineair	€ 225.000		01-01-29
Silverein	6-001-12	01-01-19	€ 12.500.000	20	Onderhandse Lening	2,000%	€ 10.000.000	€ 625.000	€ 72.000	€ 9.375.000	€ 6.250.000	€ 0	16	Lineair	€ 625.000		01-01-29
TOTAAL Intern			€ 20.000.000				€ 16.000.000	€ -	€ 1.000.000	€ 320.000	€ 15.000.000	€ 10.000.000			€ 1.000.000		
TOTAAL			€ 138.050.203				€ 103.675.182	€ -	€ 6.866.257	€ 2.642.208	€ 96.808.924	€ 52.234.365			€ 6.854.912		

**Lening met variabele rente (niet vastrentend)

3.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

BATEN

11. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	11	6
Overige opbrengsten	17.629	21.225
Totaal Overige bedrijfsopbrengsten	<u><u>17.640</u></u>	<u><u>21.231</u></u>

Toelichting:

De overige opbrengsten betreffen de interne doorbelastingen die in rekening gebracht worden bij de zorgorganisaties voor de diensten die Stichting de Opbouw hen biedt voor een bedrag van € 17,6 miljoen (2022: € 16,4 miljoen). De daling van de overige opbrengsten als totaal ten opzichte van 2022 wordt verklaard doordat er in 2022 sprake was van verkoop van panden.

3.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

12. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

<i>De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Personeel niet in loondienst	4.001	2.308
Totaal	<u>4.001</u>	<u>2.308</u>

Toelichting:

De kosten voor personeel niet in loondienst zijn gestegen ten opzichte van 2022 doordat er in 2023 sprake was van een hoog verzuim en verloop. De stijging van het aantal FTE in loondienst had nog groter moeten zijn, maar doordat vacatures lastig in te vullen zijn, zijn deze functies vervuld door interimpersoneel.

13. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Lonen en salarissen	5.955	4.284
Sociale lasten	792	562
Pensioenpremies	576	413
Totaal personeelskosten	<u>7.323</u>	<u>5.259</u>

Toelichting:

De lonen en salarissen zijn gestegen door CAO verhogingen en door een stijging van het aantal FTE wat op de loonlijst staat van Stichting de Opbouw als gevolg van de het inzetten op samenwerken, waardoor gezamenlijke activiteiten zijn ondergebracht in ondersteunende afdeling die in 2023 is ingezet.

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Gehandicaptenzorg	76	55
Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg	2	2
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>78</u>	<u>57</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

Het aantal FTE is gestegen ten opzichte van 2022 als gevolg van het overhevelen van personeel vanuit de zorg-organisaties in het kader van het project Samen Merkbaar Beter.

14. Afschrijvingen op vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	555	1.439
Totaal afschrijvingen	<u>555</u>	<u>1.439</u>

Toelichting:

De afschrijvingskosten zijn gedaald als gevolg van verkoop van panden in 2022, waarover in 2023 niet meer afgeschreven wordt.

3.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

16. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	56	76
Algemene kosten	9.447	7.527
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	12	7
Huur en leasing	192	133
Onderhoud en energiekosten	22	258
Overige personele kosten	2.742	1.449
Totaal overige bedrijfskosten	<u>12.471</u>	<u>9.450</u>

Toelichting:

De stijging van het aantal FTE op de loonlijst van de stichting brengt ook een stijging van de overige personeelskosten met zich mee. Hierbij is een stijging te zien van de autokosten, als gevolg van het weer op gang komen van reisbewegingen van medewerkers na de Covid-19 uitbraak. Daarnaast is er sprake van aanpassing van opslagpercentage sociale lasten op verlofdagenreservering, wat voor een stijging van de overige personeelskosten heeft gezorgd. Als gevolg van de verkoop van panden in 2022 zijn hiermee ook de onderhoud- en energiekosten die ten laste komen van de stichting gedaald. De algemene kosten zijn gestegen ten opzichte van 2022 door kosten voor ICT in verband met werkplek 2.0 en de implementatie van AFAS.

17. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentebaten	1.826	2.196
Effect aanpassing disconteringsvoet voorzieningen	40	0
Subtotaal financiële baten	<u>1.866</u>	<u>2.196</u>
Rentelasten	-2.696	-2.654
Overige financiële lasten	-165	-224
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.861</u>	<u>-2.878</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-995</u>	<u>-682</u>

Toelichting:

De financiële baten betreft de rente over de intercompany leningen aan de zorgorganisaties.
De overige financiële lasten is de afboeking van de mutatie op de vorderingen van Lijn5 als gevolg van oninbaarheid.

18. Honoraria accountant

Honoraria accountant zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Opbouw.

19. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Stichting de Opbouw heeft per saldo voor € 17,6 miljoen aan kosten doorbelast aan de stichtingen binnen de zorggroep De Opbouw voor het gebruik van ondersteunende diensten.

Voor de onderlinge langlopende schulden binnen de zorggroep De Opbouw verwijzen wij naar het overzicht langlopende leningen, 3.2.6. en naar note 8 van de toelichting op de balans.

3.2.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting De Opbouw heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van datum: 31 mei 2024.

De raad van toezicht van de Stichting De Opbouw c.a. heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van datum: 31 mei 2024.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.5.

Gebeurtenissen na balansdatum

In 2024 heeft een aanpassing plaatsgevonden in de voorwaarden van de kredietfaciliteit van zorggroep De Opbouw. Voor meer achtergrond wordt verwezen naar de toelichting bij de langlopende leningen. Er zijn geen overige belangrijke gebeurtenissen na balansdatum bekend die van invloed zijn op de jaarrekening 2023.

Ontwikkelingen in de samenstelling van de Raad van Bestuur

In 2023 zijn er geen ontwikkelingen geweest in de samenstelling van de Raad van Bestuur.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

Y.J. van Stiphout MCM
Raad van Bestuur (voorzitter)

W.G.

Drs. R.C.C. Bik RA
Raad van Bestuur

Toezichthouders

Stichting de Opbouw
Namens deze

W.G.

Drs. J.G. den Hollander
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Mr. P. Beltman
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Ir. J.G.M. Groenendijk
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Drs. E.M. Reinhard
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Drs. D.R. Bleeker MFP MGM
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mw. G.J. Visser
Lid Raad van Toezicht

3.3 OVERIGE GEGEVENS

3.3 OVERIGE GEGEVENS

3.3.1. Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 16 lid 6, dat de Raad van Bestuur de jaarrekening vaststelt en daarmee de bestemming van het resultaat bepaalt.

De Raad van Bestuur stelt de jaarrekening vast en legt deze ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor.

De jaarrekening wordt ondertekend door de gehele Raad van Bestuur en alle leden van de Raad van Toezicht. Ontbreekt de handtekening van één of meer, dan wordt onder opgaaf van reden daarvan melding gemaakt.

3.3.2. Nevenvestigingen

Zorggroep De Opbouw heeft 112 nevenvestigingen in Nederland.

3.3.3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant